

NICOLAE CEAUȘESCU

RAPORT la cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român

Editura politică

Proletari din toate țările, uniți-vă!

[illegible]
Decembrie 1977

NICOLAE CEAUŞESCU

RAPORTUL
Comitetului Central cu privire la activitatea Partidului Comunist Român în perioada dintre Congresul al X-lea şi Congresul al XI-lea şi sarcinile de viitor ale partidului

25 noiembrie 1974

Editura politică
Bucureşti, 1974

Stimați tovarăși,

Congresul al XI-lea al partidului își desfășoară lucrările într-o ambianță de entuziasm și muncă avîntată a întregului popor, care obține victorii remarcabile în realizarea înainte de termen a planului cincinal.

Bilanțul activității în cei cinci ani care au trecut de la Congresul al X-lea demonstrează că, sub conducerea partidului, întregul nostru popor a obținut mari succese în toate domeniile de activitate, în dezvoltarea liberă a României, în ridicarea ei pe noi culmi de progres și civilizație socialistă.

Totodată, Congresul are loc în condițiile cînd pe plan internațional se produc profunde transformări, se intensifică lupta popoarelor împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

Însemnătatea istorică epocală a acestui Congres constă în faptul că el va adopta primul Program al Partidului Comunist Român, carta ideologică fundamentală a partidului, programul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și al înaintării patriei noastre spre comunism. *(Aplauze puternice).*

În același timp, Congresul va dezbate și va adopta Directivele privind dezvoltarea economico-socială a

României în anii 1976—1980 şi în perspectivă, pînă în 1990.

Aceste documente dau poporului o perspectivă măreaţă, prefigurează dezvoltarea viitoare a ţării, ridicarea bunăstării şi fericirii întregii noastre naţiuni socialiste.

Timp de cîteva luni, comuniştii, întregul popor au dezbătut pe larg problemele activităţii partidului şi documentele ce urmează a fi adoptate de Congres. Această dezbatere, de o amploare fără precedent, demonstrează caracterul democratic al partidului nostru, dezvoltarea continuă a democraţiei socialiste în România.

În aceste zile, privirile întregii ţări sînt aţintite spre înaltul forum al comuniştilor — putem spune, de fapt, spre forumul cel mai înalt al întregului popor — care va stabili direcţiile fundamentale ale dezvoltării patriei noastre pentru o lungă perioadă istorică.

De la această înaltă tribună asigurăm partidul, întregul popor, că vom chibzui cu toată răspunderea asupra viitorului ţării, că vom face totul ca hotărîrile adoptate să concorde pe deplin cu voinţa celor ce muncesc, să asigure mersul ferm înainte al României pe calea făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi a comunismului, consolidarea independenţei şi suveranităţii patriei, participarea tot mai activă a României la lupta pentru o politică de colaborare între toate statele, pentru pace trainică. *(Aplauze puternice, prelungite).*

I

SUCCESELE OBȚINUTE DE POPORUL NOSTRU, SUB CONDUCEREA PARTIDULUI, ÎN ÎNDEPLINIREA HOTĂRÎRILOR CONGRESULUI AL X-LEA, ÎN REALIZAREA CINCINALULUI ÎNAINTE DE TERMEN

Dragi tovarăși,

Congresul al XI-lea are loc la numai cîteva luni de la sărbătorirea celei de-a XXX-a aniversări a răsturnării dictaturii militaro-fasciste și eliberării României de sub dominația Germaniei hitleriste. S-au împlinit, de asemenea, în acest an, trei decenii de cînd Partidul Comunist Român și-a reluat activitatea legală și a devenit partid de guvernămînt. El a participat și în guvernele care s-au succedat pînă la cucerirea deplină a puterii revoluționare de către clasa muncitoare, asumîndu-și de la început răspunderea istorică de a conduce destinele patriei pe calea făuririi noii orînduiri sociale. Putem face, deci, la acest Congres, bilanțul activității de 30 de ani a partidului, al muncii desfășurate de clasa muncitoare, de întregul popor sub conducerea Partidului Comunist Român pentru transformarea revoluționară a societății. Se poate afirma, cu deplin temei, de la înalta tribună a Congresului, că în toată această perioadă, ca de altfel în decursul întregii sale existențe, partidul nostru și-a îndeplinit cu cinste misiunea ce și-a asumat-o, conducînd cu succes lupta de transformare revoluționară a țării, marea operă de făurire a orînduirii socialiste pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, îndelungate)*. Ca urmare a aplicării neabătute a politicii de industrializare socialistă — baza dezvoltării întregii economii, a progresului general al

țării și a asigurării unei reale independențe naționale — producția industrială a crescut în această perioadă de circa 30 de ori. Estimată în prețuri comparabile, producția industrială a fost în 1938 de circa 18 miliarde lei, în 1950 de 26 miliarde, în 1955 de 53 miliarde, în 1960 de 89 miliarde, în 1965 de 170 miliarde, în 1970 de peste 300 miliarde, iar în 1975 — pe baza realizărilor din primii patru ani ai cincinalului și a prevederilor de plan pe anul viitor — va fi de aproape 580 miliarde lei.

În accelerarea dezvoltării economiei românești un loc deosebit de important ocupă cincinalul 1971—1975. În cursul acestei perioade urmează să intre în funcțiune peste 2 400 capacități de producție ; volumul fondurilor fixe productive se majorează cu 420 miliarde lei, depășind de 2,5 ori întreaga creștere realizată în primele trei cincinale luate la un loc. La sfîrșitul anului 1975 peste 50 la sută din fondurile fixe productive vor avea o vechime mai mică de cinci ani, și numai 19 la sută o vechime de peste 10 ani. Aceste date evidențiază în modul cel mai grăitor rolul hotărîtor al actualului cincinal pentru dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a societății noastre.

Însemnate succese au fost dobîndite în realizarea sarcinilor stabilite de Conferința Națională din 1972 și a angajamentelor organizațiilor de partid, ale oamenilor muncii, de a îndeplini planul cincinal — la producția industrială — înainte de termen. Realizarea nivelului planificat pentru anul 1975 va asigura un ritm mediu de creștere pe întregul cincinal de 14 la sută — superior prevederilor inițiale.

În întîmpinarea celei de-a XXX-a aniversări a eliberării României și a celui de-al XI-lea Congres al partidului, pînă la 1 noiembrie, peste 80 de întreprinderi și-au îndeplinit sarcinile prevăzute pe întregul cincinal, iar circa 900 au luat un important avans —

de pînă la un an. De asemenea, municipiul București și 25 de județe raportează Congresului că au realizat prevederile planului pe patru ani înainte de termen, obținînd un avans de pînă la 5 luni ; aceasta dă garanția că multe județe vor înfăptui cincinalul în patru ani și jumătate, aducînd astfel o contribuție de mare însemnătate la îndeplinirea sa, înainte de termen, pe ansamblul economiei. *(Vii aplauze).*

În Directivele supuse dezbaterii publice și prezentate Congresului al XI-lea se înfățișează pe larg succesele obținute în acești ani și, de aceea, voi expune doar cîteva dintre cele mai importante.

Doresc să menționez faptul că în anii 1971—1975 se va instala o putere electrică de peste 5 000 MW, adică de 3,3 ori mai mult decît s-a realizat în cincinalul 1961—1965.

Producția industriei constructoare de mașini se dezvoltă, în acest cincinal, într-un ritm mediu anual de circa 18,6 la sută, o creștere mai accentuată cunoscînd subramurile de înaltă tehnicitate : electrotehnica — circa 20 la sută, electronica — aproape 27 la sută, mecanica fină și optica — 33 la sută, mașinile-unelte — peste 33 la sută, utilajele tehnologice — circa 25 la sută și construcțiile navale — peste 19 la sută.

Ritmuri înalte se realizează și în celelalte ramuri industriale : în industria chimică — circa 19 la sută, în industria materialelor de construcții — peste 10 la sută, în industria ușoară — circa 14 la sută, iar în industria alimentară — circa 9 la sută ; de asemenea, se asigură un ritm de creștere de aproape 10 la sută în industria locală și cooperatistă.

În cadrul industriei a crescut preocuparea pentru accentuarea laturilor calitative ale activității economice, acordîndu-se o mai mare atenție ridicării nivelului tehnic al produselor, introducerii unor tehnologii moderne de fabricație, sporirii productivității muncii și reducerii cheltuielilor de producție.

Pentru toate aceste realizări, pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor de plan, a angajamentului de a îndeplini cincinalul înainte de termen, adresez, de la tribuna Congresului al XI-lea, în numele întregului Congres — clasei muncitoare, inginerilor și tehnicienilor, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate — cele mai calde felicitări și urări de noi și noi succese în dezvoltarea industriei noastre socialiste ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Importante succese au fost obținute și în domeniul agriculturii, înregistrîndu-se un ritm de creștere de peste 5 la sută anual ; producția agricolă depășește de aproape două ori nivelul atins în perioada antebelică. În cincinalul 1971—1975, producția anuală de cereale va fi în medie de peste 15 milioane tone, față de 8 milioane tone în anii 1934—1938, de 10,8 milioane tone în 1961—1965, de 12,7 milioane tone în anii 1966—1970. S-au asigurat creșteri însemnate ale producției de legume, de plante tehnice, de alte culturi. Au cunoscut, de asemenea, o puternică dezvoltare zootehnia, producția animalieră ; la carne se obține o creștere a producției de circa 40 la sută față de cincinalul precedent. Se înfăptuiește un larg program de irigații și îmbunătățiri funciare, asigurîndu-se condiții optime pentru obținerea unor recolte sigure. Succese importante s-au realizat în mecanizarea lucrărilor agricole, în dotarea agriculturii cu îngrășăminte și alte substanțe chimice necesare.

Toate aceste realizări demonstrează o dată în plus justețea politicii partidului de transformare socialistă a satului, atestă cu putere faptul că agricultura socialistă — cooperatistă și de stat — creează cele mai bune condiții pentru progresul continuu și rapid al producției agricole. Pentru realizările obținute de oamenii muncii din agricultură — de cooperatori, de întreaga țărănime, de cadrele tehnice și de specialitate — doresc să le adresez, de la tribuna Congresului, cele mai calde felicitări și urări de noi și

noi succese în activitatea viitoare. *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-a asigurat, totodată, sporirea venitului național într-un ritm anual de circa 12 la sută, ceea ce a permis înfăptuirea atît a programului de dezvoltare economico-socială a țării, cît și a prevederilor de ridicare a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor. Ca rezultat al aplicării politicii de amplasare rațională a forțelor de producție pe teritoriu, al înfăptuirii programului de construcții de locuințe, întreaga înfățișare a orașelor și satelor s-a transformat radical.

Pretutindeni se pot constata roadele activității neobosite a celor ce muncesc, care-și făuresc, prin efortul brațelor și minții lor, o viață tot mai demnă, tot mai înfloritoare. La fiecare pas se văd minunatele creații ale poporului, rezultatele afirmării în viață a principiilor socialismului. Iată de ce putem afirma, la acest bilanț grandios, că partidul nostru s-a dovedit singurul partid din istoria zbuciumată a României care s-a identificat întru totul cu năzuințele și interesele maselor largi populare, a pus mai presus de orice independența, bunăstarea și fericirea întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).* Tocmai de aceea, sărbătorirea celei de-a XXX-a aniversări a prilejuit o puternică manifestare a încrederii întregii națiuni în Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a societății — afirmarea viguroasă a voinței și hotărîrii poporului nostru de a înfăptui neabătut politica internă și externă a partidului, care corespunde pe deplin intereselor sale vitale. *(Aplauze îndelungate).*

Stimați tovarăși,

Avem dreptul să fim mîndri de ceea ce am realizat în anii construcției socialiste, în înfăptuirea actualului plan cincinal. Cu toate acestea, fiind comuniști, aflîndu-ne la Congresul partidului, nu putem

trece cu vederea unele neajunsuri și greșeli, chiar unele denaturări care s-au produs într-o anumită etapă a activității. Nu putem să nu menționăm lipsurile și aspectele negative care se mai manifestă în activitatea noastră și în cursul acestui cincinal.

Am mai vorbit de greșelile și denaturările din trecut ; nu doresc să mai repet aceasta la actualul Congres. Ceea ce trebuie subliniat însă este faptul că partidul nostru a știut să dezvăluie toate acestea cu curaj, să ia atitudine fermă pentru lichidarea lor, să asigure mersul tot mai hotărît înainte pe drumul dezvoltării forțelor de producție, a noilor relații de producție și sociale, pe drumul perfecționării organizării și conducerii vieții economico-sociale, al adîncirii democrației socialiste, creînd condițiile corespunzătoare pentru participarea tot mai activă a întregului popor la conducerea societății, la făurirea conștientă a propriului său viitor. Sîntem ferm hotărîți să facem totul pentru a nu mai permite nimănui, sub nici o formă, să nesocotească principiile orînduirii noastre, normele eticii și echității socialiste, veghind cu strictețe la dezvoltarea democrației și apărarea legalității în toate domeniile. *(Vii aplauze).* Totodată, vom acționa necruțător împotriva oricui încalcă legile, încearcă să dăuneze mersului construcției socialiste, luptei poporului nostru pentru dezvoltarea independentă, pentru bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice).*

În ce privește acest cincinal, cu toate rezultatele pozitive obținute, trebuie să spunem că o serie de sectoare nu se prezintă cu îndeplinirea integrală a sarcinilor. Se manifestă încă serioase neajunsuri în organizarea și funcționarea întreprinderilor ; sînt întîrzieri în înfăptuirea investițiilor, în punerea în funcțiune a obiectivelor noi, în realizarea producției și indicatorilor de eficiență ai acestora, conform studiilor tehnico-economice. Aceste lipsuri au dus la di-

minuarea producției industriale cu cîteva miliarde lei. De asemenea, grava avarie ce a avut loc, în acest an, într-una din instalațiile noastre chimice a condus la rămînerea în urmă a acestui sector industrial cu peste 5 miliarde lei.

Cele mai multe din lipsurile arătate au fost dezbătute pe larg, în cursul acestui an, în cadrul conferințelor naționale și al consfătuirilor pe diferite domenii de activitate. Au fost stabilite programe de măsuri concrete în vederea eliminării lor — la care nu consider necesar să mai mă refer cu acest prilej.

Avem condiții pentru a lichida rapid lipsurile și neajunsurile care se mai manifestă în economie, pentru a ridica la un nivel superior întreaga activitate în domeniul producției de bunuri materiale, pentru a obține succese tot mai mari în dezvoltarea economico-socială a patriei, în ridicarea nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Făcînd bilanțul drumului străbătut de poporul nostru în cele trei decenii de la eliberare și, în mod deosebit, al activității desfășurate pentru realizarea actualului cincinal în bune condiții și înainte de termen, putem afirma că mărețele realizări dobîndite demonstrează concludent justețea politicii partidului, care se bazează pe aplicarea creatoare a adevărurilor general valabile la condițiile concrete ale României, care înfăptuiește neabătut principiile marxist-leniniste în întreaga operă de construcție a noii orînduiri sociale. *(Aplauze puternice).* Toate acestea ne dau temeiul să privim cu încredere viitorul, avînd garanția că dezvoltarea viitoare economico-socială a țării dispune de o temelie trainică și că România va obține noi și mari succese în toate domeniile de activitate, își va făuri o civilizație socialistă tot mai avansată, va merge ferm spre comunism. *(Aplauze îndelungate).*

II

ACTIVITATEA ŞI POLITICA INTERNAŢIONALĂ A PARTIDULUI ŞI STATULUI ÎNTRE CELE DOUĂ CONGRESE, LINIILE DIRECTOARE ALE POLITICII VIITOARE A ROMÂNIEI PE ARENA MONDIALĂ

Stimaţi tovarăşi,

Situaţia lumii contemporane se caracterizează printr-o profundă ascuţire a contradicţiilor economice, sociale, naţionale şi politice la scară mondială. Se poate spune că ne aflăm la începutul unei noi faze a crizei sistemului capitalist, care cuprinde toate sferele vieţii societăţii şi afectează — într-o măsură mai mare sau mai mică — toate continentele. Această situaţie, deosebit de complexă, grăbeşte procesul revoluţionar de schimbare a raportului de forţe pe plan internaţional în favoarea progresului social, a forţelor ce se pronunţă pentru o lume mai bună şi mai dreaptă. *(Vii aplauze).*

Ne aflăm într-o etapă de reaşezare a relaţiilor între state şi grupări de state. Acest proces accentuează instabilitatea internaţională, creează primejdii pentru securitatea unor state, zone şi continente ale planetei, pentru pacea întregii lumi.

Totodată, schimbările care au loc pe plan internaţional deschid noi perspective de transformare revoluţionară a societăţii, duc la intensificarea luptei maselor populare pentru apărarea intereselor lor economice, sociale şi naţionale, a democraţiei, amplifică lupta împotriva politicii imperialiste de forţă şi dictat, a colonialismului, neocolonialismului, pentru eliberarea naţională şi socială, pentru o lume a păcii şi colaborării între popoare. *(Aplauze puternice).*

Actuala criză mondială, care cuprinde toate laturile vieții economico-sociale, demonstrează cu putere că vechile relații interne și internaționale create de orînduirea capitalistă nu mai corespund noilor forțe de producție, dezvoltării impetuoase a revoluției tehnico-științifice, nu mai pot oferi soluții corespunzătoare — în interesul maselor largi populare, al progresului — problemelor complexe ce preocupă lumea contemporană. Societatea omenească este tot mai mult confruntată cu contradicțiile create de orînduirea capitalistă, de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă. Aceste contradicții se amplifică prin accentuarea decalajului dintre țările dezvoltate și cele slab dezvoltate, a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, ca urmare a relațiilor inechitabile de asuprire colonialistă și neocolonialistă.

Legitățile obiective, dialectica socială, necesitățile progresului societății reclamă sfărîmarea vechilor cătușe care pun în pericol însăși civilizația umană, cer făurirea unei lumi a dreptății sociale și naționale, atît în cadrul fiecărui stat, cît și pe plan mondial, care să asigure un nou avînt al forțelor de producție, al științei și culturii, al progresului general. *(Vii aplauze).*

În multe privințe, viața internațională contemporană se poate asemui cu situația din anii premergători primului și celui de-al doilea război mondial. Problemele actuale sînt însă mai complexe și mai grave datorită amplificării fără precedent a crizei sistemului capitalist, accentuată îndeosebi de criza energetică, a materiilor prime și de criza financiară.

Totodată, viața internațională contemporană se deosebește radical de perioada anterioară celor două războaie mondiale. Această deosebire este determinată, în primul rînd, de existența sistemului socialist mondial, care are o pondere de aproape 40 la sută în economia mondială și care, prin succesele

obținute în făurirea noii orînduiri sociale, prin politica de pace și colaborare internațională, dă o nouă perspectivă soluționării problemelor complexe în interesul maselor populare, al tuturor popoarelor, al progresului și păcii. *(Aplauze puternice).* De asemenea, ca urmare a prăbușirii sistemului colonial, în lume au apărut zeci de state independente care, răsturnînd dominația străină, luptă pentru dezvoltarea lor economică, socială și națională independentă, joacă un rol tot mai important în desfășurarea vieții internaționale. Pe toate continentele acționează forțe sociale puternice, fără precedent — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, păturile mijlocii, masele largi de femei, tineretul, diverse alte categorii sociale — care se pronunță cu tot mai multă hotărîre pentru o politică nouă, de progres social, pentru soluționarea problemelor pe o cale nouă, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale. *(Aplauze îndelungate).*

Iată de ce, cu toată situația gravă existentă în relațiile internaționale, se poate spune că în lumea de astăzi există forțe capabile să preîntîmpine o nouă conflagrație mondială, să asigure soluționarea problemelor complexe pe cale pașnică, în interesul tuturor popoarelor. Transformarea acestor posibilități în realitate impune intensificarea luptei maselor populare din toate țările, a tuturor popoarelor împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, pentru dezarmare — și, în primul rînd, pentru dezarmare nucleară — pentru împiedicarea unui război care ar pricinui omenirii distrugeri fără precedent, pentru realizarea unor noi relații internaționale bazate pe deplina egalitate în drepturi a tuturor popoarelor, pe dreptul lor de a se dezvolta corespunzător propriei voințe, pe o conlucrare democratică în lume. Se poate spune că, mai mult ca oricînd vreodată în

istoria omenirii, stă acum în puterea popoarelor să-și făurească propriul viitor, să deschidă o nouă eră de înflorire a civilizației umane. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

1. Marile schimbări produse în dezvoltarea lumii contemporane

Dragi tovarăși,

Schimbările fundamentale revoluționare care s-au produs în viața internațională în perioada ce a trecut de la Congresul al X-lea al partidului confirmă pe deplin aprecierile și orientările stabilite de acest congres, demonstrează cu putere justețea politicii externe promovate cu consecvență de Partidul Comunist Român și Republica Socialistă România.

În toată această perioadă, Comitetul Central și guvernul au desfășurat o intensă activitate internațională în vederea extinderii relațiilor de colaborare ale țării noastre, pentru participarea activă a României la soluționarea marilor probleme care confruntă omenirea, au militat neabătut pentru o politică de colaborare, securitate și pace în lume. Putem afirma că nu au existat probleme mai importante în viața mondială la care România să nu fi participat într-o formă sau alta, aducîndu-și contribuția la soluționarea lor în interesul tuturor popoarelor, al colaborării internaționale. *(Aplauze puternice).*

Schimbările în raportul de forțe pe plan mondial care au avut loc în această perioadă, soluționarea unor probleme complexe pe calea tratativelor, începerea negocierilor și îmbunătățirea relațiilor între diferite state ale lumii cu orînduiri sociale diferite, organizarea și desfășurarea cu rezultate pozitive a Conferinței general-europene, precum și creșterea avîntului luptei maselor largi populare de pretutin-

deni au determinat trecerea de la politica „războiului rece“ la o politică de colaborare ; aceasta a dus la inaugurarea unui curs nou în relațiile internaționale, la un început de destindere. Un rol important au avut în această direcție țările socialiste, activitatea desfășurată de Uniunea Sovietică — care joacă un rol de mare însemnătate în viața internațională —, participarea tuturor țărilor socialiste la soluționarea problemelor care confruntă omenirea. A crescut, de asemenea, rolul Republicii Populare Chineze în viața internațională, în soluționarea problemelor complexe ce preocupă lumea contemporană. Este adevărat, cursul destinderii, conturat în ultimii ani, se află abia la început ; el este încă destul de fragil. În lume sînt încă multe probleme de soluționat, mai există încă zone de încordare, conflicte care pot duce la ciocniri militare, la războaie cu consecințe grave pentru întreaga omenire. Mai sînt încă forțe imperialiste, reacționare, care nu au renunțat la vechea politică. De aceea, trebuie să spunem deschis că atîta timp cît vor exista politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă, forțe reacționare, în lume se va menține și pericolul unor războaie, inclusiv al unui nou război mondial.

Pornind de la aceste considerente, apreciem că este necesar să se acționeze cu înalt spirit de răspundere pentru consolidarea cursului destinderii, pentru soluționarea pe calea tratativelor a problemelor litigioase, complexe ale vieții contemporane, pentru promovarea unei politici de colaborare pașnică, de egalitate între toate popoarele, pentru asigurarea păcii mondiale. Viața a demonstrat și demonstrează că politica de forță, războaiele nu duc, nu pot duce la soluționarea problemelor. Dimpotrivă, orice război creează noi complicații, duce la înăsprirea relațiilor dintre state, accentuează neîncrederea, deschide noi surse de încordare. În

același timp, desfășurarea evenimentelor din ultimii ani atestă cu putere posibilitatea reală a soluționării pe cale pașnică chiar și a celor mai complicate probleme și situații, aceasta avînd efecte deosebit de pozitive asupra întăririi încrederii și colaborării dintre state, asupra instaurării unei păci trainice între toate popoarele lumii. *(Vii aplauze).*

Întreaga activitate internațională a României din această perioadă a urmărit promovarea consecventă a politicii de colaborare și pace internațională, de dezvoltare a relațiilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, sporirea contribuției țării noastre la inaugurarea cursului nou spre destindere. Ca rezultat al acestei politici, România întreține astăzi relații diplomatice cu 119 state, dezvoltă raporturi economice, comerciale și de cooperare cu aproape 130 de state. Datorită acestei politici, România și-a cucerit prieteni pe toate continentele, politica ei se bucură de stima și prețuirea popoarelor de pe toate meridianele. *(Aplauze puternice).*

2. Dezvoltarea consecventă a prieteniei și colaborării țării noastre cu toate țările socialiste

Stimați tovarăși,

În activitatea internațională, țara noastră a pus cu consecvență pe prim plan dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările socialiste, considerînd că aceasta corespunde atît intereselor poporului român, cît și intereselor celorlalte popoare care edifică noua orînduire, cauzei generale a socialismului și păcii. În această perioadă au fost reînnoite Tratatele de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, cu Republica Populară Bulgaria, Republica Populară

Ungară, Republica Socialistă Cehoslovacă și Republica Populară Polonă. Aceste tratate au așezat pe o bază trainică, pentru o perioadă îndelungată, alianța, prietenia și colaborarea dintre România și statele socialiste respective. Am încheiat, de asemenea, primul Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală cu Republica Democrată Germană, ceea ce a deschis o etapă nouă în relațiile dintre cele două țări.

Aș dori să relev cu multă satisfacție, și cu acest prilej, dezvoltarea relațiilor cu Uniunea Sovietică, care ocupă primul loc în schimburile și colaborarea economică internațională a României. Dorim să afirmăm și la acest Congres hotărîrea Partidului Comunist Român, a României socialiste de a acționa în continuare, cu toată fermitatea, pentru dezvoltarea relațiilor cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, cu Uniunea Sovietică, considerînd că aceasta corespunde intereselor ambelor partide și popoare, cauzei generale a socialismului și păcii în lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

O dezvoltare puternică au cunoscut relațiile cu Republica Populară Bulgaria. Începerea construcției în comun a hidrocentralei de pe Dunăre va constitui un moment important în relațiile dintre partidele și popoarele noastre. Vom face și în viitor totul pentru amplificarea acestei colaborări, în interesul ambelor partide și popoare! *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-au dezvoltat în ritm intens relațiile țării noastre cu Republica Populară Ungară — și sîntem hotărîți să acționăm în continuare cu fermitate în direcția lărgirii colaborării dintre partidele și popoarele țărilor noastre! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Raporturile de colaborare dintre România și Republica Socialistă Cehoslovacă s-au dezvoltat, de asemenea, pe scară largă. Apreciem că există mari

posibilități pentru intensificarea în continuare a acestor relații — și vom face totul pentru transformarea lor în realitate ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Rezultate însemnate au fost obținute și pe linia intensificării relațiilor de colaborare dintre România și Polonia ; considerăm că sînt posibilități ca, în următorii ani, aceste relații să cunoască o dezvoltare tot mai puternică. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În același timp, au cunoscut o puternică dezvoltare relațiile de colaborare economică cu Republica Democrată Germană, precum și relațiile dintre partidele celor două țări. Vom face totul ca aceste raporturi să se dezvolte în același spirit și în viitor ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

În această perioadă, relațiile de prietenie și colaborare dintre România și Iugoslavia, dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia au cunoscut un puternic progres. Darea în folosință a centralei hidroelectrice de la Porțile de Fier a constituit un moment important în relațiile dintre țările noastre, constituind un exemplu de colaborare pe baza deplinei egalități între două țări socialiste, vecine și prietene. Sîntem hotărîți să facem totul și în viitor pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare multilaterală dintre partidele și țările noastre ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc să menționez cu satisfacție că, în această perioadă, au cunoscut o dezvoltare importantă și relațiile de colaborare dintre România și Albania. Considerăm că există toate condițiile ca, în perioada următoare, aceste relații să înregistreze o dezvoltare și mai puternică — și vom face totul în direcția aceasta ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Un moment important în dezvoltarea relațiilor noastre cu țările socialiste din Asia l-a constituit vizita în aceste țări a delegației de partid și guvernamentale din vara anului 1971 ; această vizită a

deschis posibilități noi pentru intensificarea colaborării cu toate țările din această parte a lumii.

Doresc să menționez cu multă bucurie cursul ascendent al relațiilor de colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Chinez, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză, creșterea an de an a schimburilor economice, a colaborării multilaterale româno-chineze. Apreciem că există reale posibilități pentru extinderea raporturilor noastre de colaborare în anii următori. Vom face totul pentru dezvoltarea acestor raporturi care corespund intereselor partidelor și popoarelor noastre, cauzei progresului social și păcii în lume ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

O dezvoltare puternică au cunoscut în acești ani colaborarea cu Republica Populară Democrată Coreeană, precum și relațiile dintre Partidul Comunist Român și Partidul Muncii din Coreea. Există posibilități tot mai mari pentru extinderea acestei colaborări — și vom acționa cu toată consecvența în această direcție ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-au dezvoltat, de asemenea, relațiile de prietenie și colaborare cu Republica Democrată Vietnam. Poporul român a acordat un ajutor multilateral poporului vietnamez în lupta sa împotriva dominației străine, pentru independență. Sîntem ferm hotărîți ca și în viitor să dezvoltăm larg relațiile dintre partidele și popoarele țărilor noastre ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

De asemenea, s-au dezvoltat relațiile dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Mongolă, dintre partidele noastre. Vom face totul și în viitor pentru ca aceste relații să înregistreze progrese tot mai mari ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Ca urmare a schimbului de vizite la nivel înalt, relațiile dintre România și Cuba au cunoscut, de asemenea, o dezvoltare largă. Dorim să acționăm,

în continuare, pentru a extinde relațiile dintre partidele și popoarele noastre, în interesul dezvoltării socialiste a fiecărei țări, al cauzei progresului și păcii ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăși,

Ținînd seama de situația internațională contemporană, considerăm că trebuie dezvoltate relațiile de colaborare între țările socialiste participante la Tratatul de la Varșovia, între armatele statelor respective, pornindu-se de la necesitatea dezvoltării și întăririi fiecărei armate naționale, a capacității de apărare și de luptă a fiecărui popor. Totodată, se impune intensificarea luptei pentru desființarea blocurilor militare, este necesar să fie întărită și mai mult latura politică a Tratatului de la Varșovia, în vederea accentuării cursului destinderii și colaborării în Europa și în întreaga lume.

În același timp, România a acționat și va acționa în continuare pentru extinderea colaborării armatei noastre cu armatele tuturor țărilor socialiste, cu armatele altor state prietene, considerînd că aceasta constituie o îndatorire internaționalistă determinată de menținerea stărilor de încordare, a primejdiei unor noi agresiuni și războaie.

Dezvoltarea în această perioadă a relațiilor noastre de colaborare cu țările socialiste se înscrie în cadrul politicii generale îndreptate spre întărirea solidarității și unității țărilor socialiste. Pornim de la faptul că, cu cît sînt mai mari rezultatele obținute de fiecare țară socialistă pe calea dezvoltării economico-sociale, cu cît se dezvoltă mai larg colaborarea lor internațională, cu atît cresc forța socialismului, prestigiul său pe plan mondial. *(Vii aplauze).*

Este de înțeles că diversitatea de condiții istorice, naționale și sociale se reflectă nemijlocit și în formele de edificare socialistă din fiecare țară ; dar tocmai în

aceasta constă superioritatea socialismului și, implicit, a noilor relații între țările care construiesc noua orînduire socială. Existența sau apariția unor aprecieri sau deosebiri de păreri nu trebuie, după părerea noastră, să impieteze asupra colaborării dintre țările socialiste ; pornind de la ceea ce este comun, de la principiile socialiste, de la interesele generale ale socialismului și păcii, trebuie făcut totul pentru dezvoltarea unei colaborări active, pentru depășirea divergențelor de orice fel. În acest spirit, în concordanță cu mandatul dat de Congresul al X-lea al partidului, au acționat partidul nostru, România socialistă ! Vom face totul și în viitor pentru a contribui activ la cauza colaborării între toate țările socialiste, considerînd că aceasta corespunde pe deplin intereselor poporului nostru, intereselor tuturor popoarelor din țările socialiste, cauzei socialismului și păcii în lume ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

3. Colaborarea multilaterală cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, în interesul cauzei progresului, destinderii și păcii internaționale

Stimați tovarăși,

În perioada care a trecut de la Congresul al X-lea al partidului, România a desfășurat o intensă activitate pentru extinderea colaborării multilaterale cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele care se pronunță pentru propășirea economico-socială independentă. Ca rezultat al politicii pe care am promovat-o, în prezent țara noastră întreține raporturi diplomatice la nivel de ambasadă cu 85 de state din lumea a treia.

Doresc să menționez cu multă satisfacție intensificarea relațiilor de prietenie și colaborare multilate-

rală dintre România și țările arabe. Sîntem ferm hotărîți să extindem colaborarea economică, tehnică, științifică și culturală cu aceste țări, să înfăptuim în cele mai bune condiții toate acordurile și înțelegerile stabilite. Dorim ca popoarele țărilor noastre, între care există vechi relații de prietenie și tradiții de luptă comună, să conlucreze tot mai strîns, pe toate planurile. *(Aplauze puternice).*

Sîntem bucuroși să constatăm dezvoltarea puternică, în perioada dintre cele două congrese, a relațiilor de colaborare cu țările continentului african. Acordurile de cooperare multilaterală dintre România și un mare număr de țări din Africa deschid mari perspective pentru intensificarea cooperării economice, tehnice, științifice și culturale dintre țările noastre. Vom face totul pentru a realiza aceste acorduri în cele mai bune condiții, pentru întărirea colaborării în toate domeniile. *(Aplauze puternice).*

S-au dezvoltat, de asemenea, puternic relațiile țării noastre cu un mare număr de țări din America Latină, de care ne leagă vechi tradiții istorice, puternice afinități de origine și cultură latină. Vom acționa cu toată hotărîrea pentru înfăptuirea tuturor acordurilor și înțelegerilor dintre țările noastre, pentru extinderea relațiilor economice, tehnice, științifice și culturale, pentru o colaborare strînsă în toate domeniile. *(Aplauze puternice).*

Consider necesar să subliniez, de asemenea, stabilirea de relații cu noi state din Asia, dezvoltarea puternică a colaborării economice, tehnice, științifice și culturale cu un mare număr de state de pe continentul asiatic. Sîntem hotărîți să facem totul pentru extinderea acestor relații în viitor, pentru realizarea tuturor acordurilor și înțelegerilor pe care le-am încheiat. *(Aplauze puternice).*

Toate acestea așază pe o bază trainică colaborarea economică, politică, tehnico-științifică dintre poporul

român și popoarele care se dezvoltă independent, dau expresie relațiilor noi, cu caracter democratic în viața internațională, asigură o perspectivă trainică colaborării dintre România și statele lumii a treia ; totodată, ele se înscriu ca o contribuție de preț la lupta pentru generalizarea pe plan mondial a raporturilor noi între state, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale. *(Aplauze îndelungate).*

Acționînd consecvent în spiritul principiilor coexistenței pașnice, am extins în continuare colaborarea cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Doresc să menționez cu multă satisfacție puternica dezvoltare a relațiilor cu țările din Europa, care — după țările socialiste — ocupă cel mai important loc în relațiile economice, tehnico-științifice și culturale ale României. În spiritul vechilor tradiții de prietenie dintre poporul român și popoarele continentului european, vom acționa cu toată hotărîrea pentru extinderea și în viitor a colaborării reciproc avantajoase în toate domeniile. *(Aplauze puternice).*

S-au dezvoltat, de asemenea, puternic, relațiile României cu Statele Unite ale Americii ; ele au fost impulsionate îndeosebi de vizitele la nivel înalt și au la bază Declarația comună din 1973. Apreciem că există condiții pentru dezvoltarea multilaterală a colaborării economice, tehnico-științifice și culturale dintre cele două țări. *(Aplauze puternice).*

Au cunoscut, de asemenea, o puternică dezvoltare relațiile țării noastre cu alte țări capitaliste dezvoltate și sîntem hotărîți să extindem în viitor schimburile economice și culturale, în toate domeniile, cu toate aceste țări. *(Vii aplauze).*

Sîntem animați de hotărîrea fermă de a acționa și în perioada care urmează, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, pentru intensificarea colaboră-

rii multilaterale cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, considerînd că aceasta corespunde intereselor reciproce, cauzei progresului general, păcii în lume. Aşezăm în mod ferm, la baza relaţiilor cu toate statele, principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunţarea la forţă şi la ameninţarea cu forţa, respectul dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî dezvoltarea economică şi socială corespunzător voinţei sale, fără nici un amestec din afară, al dreptului de a-şi făuri o viaţă liberă, independentă. *(Vii aplauze).* Toate aceste principii, care au căpătat o recunoaştere cvasiunanimă în ultima perioadă, se afirmă cu tot mai multă putere drept singurele în stare să asigure relaţii noi de colaborare între popoare, pacea în lume.

În perioada care a trecut de la Congresul al X-lea, România a participat intens la activitatea Organizaţiei Naţiunilor Unite, a iniţiat o serie de propuneri privind soluţionarea unor probleme internaţionale, inclusiv privind îmbunătăţirea şi democratizarea activităţii O.N.U., creşterea rolului său în soluţionarea marilor probleme ale vieţii contemporane. De asemenea, ţara noastră a luat, în mod activ, parte la activitatea celorlalte organisme internaţionale, aducîndu-şi contribuţia la promovarea principiilor colaborării. Actualmente, România este membră a peste 50 de organizaţii internaţionale guvernamentale şi a altor sute de organizaţii internaţionale neguvernamentale — ceea ce reflectă consecvenţa cu care partidul şi guvernul ţării noastre participă la viaţa internaţională, îşi aduc contribuţia la soluţionarea problemelor ce preocupă omenirea.

Iată de ce putem afirma cu deplin temei că perioada care a trecut de la Congresul al X-lea a fost cea mai fructuoasă pe planul activităţii internaţio-

nale a României, avînd o importanță deosebită pentru dezvoltarea relațiilor ei de colaborare cu celelalte state, pentru participarea țării noastre la soluționarea problemelor majore ale omenirii contemporane. *(Aplauze puternice).* Propun Congresului să împuternicească noul Comitet Central să acționeze și în viitor, cu toată hotărîrea, pentru extinderea multilaterală a colaborării României cu toate statele, pentru participarea ei intensă la activitatea organismelor internaționale, contribuind activ la soluționarea problemelor ce preocupă lumea de azi, la cauza făuririi unei lumi a dreptății, colaborării și păcii. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

4. Necesitatea lichidării subdezvoltării, a instaurării unei noi ordini economice și politice mondiale, a democratizării relațiilor internaționale, a făuririi unei lumi mai bune și mai drepte

Stimați tovarăși,

Mă voi referi acum la activitatea și poziția țării noastre în unele probleme mai importante ale vieții internaționale contemporane. Trăind în Europa, România acordă o atenție deosebită realizării pe continentul nostru a unor noi relații, care să asigure fiecărei națiuni posibilitatea concentrării forțelor în direcția dezvoltării economico-sociale, a progresului, să permită o largă colaborare între toate statele. Tocmai de aceea România a acționat cu toată hotărîrea, împreună cu țările socialiste, cu alte state de pe continent, pentru înfăptuirea securității europene. Apreciem că începerea Conferinței general-europene și desfășurarea de pînă acum a celor două faze ale lucrărilor ei s-au soldat cu rezultate pozitive ; s-a

creat, pentru prima dată, posibilitatea ca statele din Europa să discute, pe baza deplinei egalități, problemele majore de care depind securitatea și pacea continentului. După părerea noastră, sînt necesare în continuare eforturi susținute pentru încheierea cu succes a fazei a II-a, pentru elaborarea unor documente cît mai complete care să dea o bază trainică și o largă perspectivă relațiilor de colaborare multilaterală între toate statele continentului, să asigure garanții depline împotriva oricăror agresiuni sau imixtiuni în treburile vreunui stat european. Acordăm o importanță deosebită constituirii unui organism cu caracter consultativ, permanent, care să asigure continuarea contactelor în vederea traducerii în viață a principiilor stabilite în cadrul Conferinței general-europene. Ne pronunțăm pentru ținerea celei de-a III-a faze, la nivelul cel mai înalt, a conferinței, considerînd că încheierea cu succes a reuniunii general-europene va deschide o perspectivă istorică nouă nu numai pentru continentul european, ci pentru întreaga lume. *(Vii aplauze).*

Menționînd cu satisfacție pașii înregistrați în soluționarea unor probleme în Europa, progresul realizat de Conferința general-europeană, nu putem trece cu vederea situația complexă în care încă se află continentul nostru. Constituie o realitate — desigur tristă — că în Europa se află concentrată în prezent cea mai puternică forță militară, umană și materială, a zilelor noastre, de altfel fără precedent în istorie. Însuși acest fapt creează grave primejdii la adresa păcii și trebuie să preocupe în modul cel mai serios toate popoarele continentului, întreaga omenire. Tocmai de aceea considerăm că se impun intensificarea activității politice, diplomatice, participarea activă a popoarelor la lupta generală pentru soluționarea pe calea tratativelor, prin metode pașnice, a probleme-

lor litigioase, pentru lărgirea colaborării multilaterale între toate popoarele continentului nostru.

Acordăm o atenție deosebită problemelor din Balcani, considerînd că, în cadrul securității europene, realizarea unor înțelegeri regionale — deci și în regiunea Balcanilor — constituie un factor de cea mai mare importanță. Pornind de la acest principiu, apreciem că trebuie făcut totul pentru dezvoltarea colaborării și înțelegerii între toate țările balcanice, pentru găsirea unor forme diferite și concrete de extindere a colaborării, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă fără trupe și baze militare străine, fără armament atomic, într-o zonă a păcii și colaborării. *(Aplauze puternice).*

Sîntem profund îngrijorați de situația creată în Cipru. Ne pronunțăm în mod ferm pentru soluționarea acestei situații pe cale politică, pentru integritatea și suveranitatea Ciprului, pentru o colaborare pașnică între cele două comunități. Aceasta ar corespunde intereselor tuturor oamenilor muncii ciprioți, ale întregului popor, cauzei colaborării și păcii în Balcani, în Mediterana, în Europa, în întreaga lume.

În ce privește situația din Orientul Mijlociu, considerăm că ea rămîne complicată, menținîndu-se pericolul izbucnirii unor noi ciocniri, unui nou război, cu consecințe imprevizibile. În mod consecvent, România s-a pronunțat și se pronunță pentru soluționarea politică, pe cale pașnică, a conflictului din Orientul Mijlociu. Considerăm că este necesar ca Israelul să-și retragă trupele din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, să se ajungă la reglementări care să asigure integritatea și suveranitatea fiecărui stat din această zonă, deschizînd calea unei colaborări pașnice. Totodată, este necesar să fie soluționată în mod corespunzător problema poporului palestinean, pornindu-se de la recunoașterea dreptului său de a-și organiza viața de sine

stătător, corespunzător intereselor naționale, inclusiv de a-și constitui un stat independent. Afirmarea poporului palestinean ca entitate națională distinctă și recunoașterea largă a acestuia pe plan internațional, inclusiv la Organizația Națiunilor Unite, constituie o schimbare fundamentală a situației din Orientul Mijlociu, deschide noi perspective pentru o pace dreaptă și justă în această zonă. În viitor nu se poate porni, în Orientul Mijlociu, decît de la această realitate. România recunoaște Organizația de Eliberare a Palestinei ca reprezentant unic al poporului palestinean ; întreținem relații de largă colaborare și sprijinim activ poporul palestinean în lupta sa dreaptă pentru făurirea unei vieți noi, libere și independente. Soluționarea problemei palestinene, factor primordial pentru instaurarea unei păci trainice și juste în Orientul Mijlociu, presupune realizarea unor raporturi noi — s-ar putea spune a unei reconcilieri istorice — între palestineni și evrei pe baza recunoașterii dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă și independentă, a unei conviețuiri pașnice, democratice. *(Aplauze puternice).*

Considerăm necesar să fie reluată cît mai grabnic Conferința de la Geneva, cu participarea tuturor statelor interesate, inclusiv a reprezentanților Organizației de Eliberare a Palestinei, cît și a altor state, îndeosebi din Europa și din regiunea Mediteranei, care pot aduce o contribuție la soluționarea cît mai rapidă a acestui conflict. România va face tot ce depinde de ea pentru a-și aduce contribuția la rezolvarea problemelor din Orientul Mijlociu, la întărirea păcii, considerînd că aceasta corespunde intereselor tuturor popoarelor, cauzei generale a securității în lume. *(Aplauze puternice).*

Ne bucură succesele importante obținute în această perioadă de popoarele din Indochina. Încheierea în 1973 a Acordului de pace de la Paris a marcat o

victorie importantă a luptei poporului vietnamez. Cu toate acestea, nu s-a ajuns încă la aplicarea fermă a prevederilor acordurilor, ceea ce generează în continuare încordare, pericole grave pentru situația din Vietnam. Ne pronunțăm cu fermitate pentru aplicarea consecventă și reală a acestor acorduri, pentru respectarea dreptului poporului vietnamez de a-și hotărî și soluționa în mod independent problemele, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice).*

Am salutat înțelegerile realizate în Laos privind încetarea ostilităților și formarea unui Guvern Provizoriu de Uniune Națională și a Consiliului Politic de Coaliție Națională. Ne exprimăm speranța că aceasta va duce la consolidarea independenței naționale a Laosului, la dezvoltarea sa economico-socială de sine stătătoare.

Considerăm că este necesar să se pună capăt oricărui sprijin străin acordat forțelor reacționare din Cambodgia, oricărui amestec din afară ; poporul cambodgian să fie lăsat să-și rezolve în mod independent toate problemele interne ! Ca și pînă acum, vom acorda întregul nostru sprijin Guvernului de Uniune Națională al Cambodgiei în lupta sa dreaptă, pînă la victoria finală ! *(Vii aplauze).*

Am salutat inițiativa guvernului Republicii Populare Democrate Coreene cu privire la reunificarea pașnică a Nordului și Sudului Coreei. Considerăm că această inițiativă corespunde pe deplin intereselor poporului coreean, cauzei păcii în această zonă a lumii. Vom sprijini în continuare lupta pentru reunificarea pașnică a Coreei, care deschide calea dezvoltării libere și independente a întregii țări. *(Aplauze puternice).*

În ultimul timp, mișcările de eliberare națională din Africa au repurtat succese importante în cucerirea independenței. Victoriile dobîndite sînt rezultatul luptei îndelungate desfășurate de aceste miș-

cări, cărora România le-a acordat tot timpul sprijin activ — material, politic, diplomatic. Victoria a fost posibilă şi datorită răsturnării dictaturii fasciste din Portugalia, formării în această ţară a unui guvern democratic, care a păşit pe calea soluţionării depline a problemei coloniale. De la tribuna acestui Congres, dorim să adresăm salutul nostru poporului din Guineea-Bissau, care şi-a cîştigat independenţa, poporului din Mozambic, care şi-a constituit un guvern propriu şi acţionează pentru consolidarea deplină a independenţei, mişcărilor de eliberare din Angola şi poporului angolez, care depun eforturi pentru a-şi cuceri independenţa deplină. Le urăm succes deplin! *(Aplauze puternice)*.

România va dezvolta largi relaţii de colaborare cu Portugalia, cu noile state independente din Africa, va continua să acorde întregul sprijin mişcărilor de eliberare din Namibia, precum şi mişcărilor din Rhodesia şi Africa de Sud împotriva politicii rasiste, de apartheid. Considerăm că trebuie intensificate eforturile pentru a se pune deplin capăt colonialismului, oricăror forme de exploatare a unui popor de către altul, pentru lichidarea definitivă a politicii de discriminare rasială, pentru instaurarea unor relaţii democratice între toate popoarele, indiferent de rasă sau culoare. *(Vii aplauze)*.

Stimaţi tovarăşi,

Una din problemele de mare actualitate ale vieţii contemporane este decalajul care s-a accentuat între ţările dezvoltate şi cele în curs de dezvoltare. Lichidarea subdezvoltării, asigurarea progresului economico-social mai rapid al ţărilor rămase în urmă constituie o cerinţă primordială pentru dezvoltarea întregii omeniri, pentru realizarea unei colaborări şi păci trainice în lume. Rămînerea în urmă a unor ţări este determinată, în primul rînd — aşa cum

am mai arătat — de politica imperialistă, colonialistă, neocolonialistă, de relaţiile de inechitate din trecut ; de aceea lichidarea decalajelor existente impune o politică nouă în relaţiile economice şi politice internaţionale. Este evident că fenomenele actualei crize economico-financiare, cu toate urmările sale, sînt consecinţa dezvoltării unor state pe seama altora, a îngustării posibilităţilor de dezvoltare economică drept urmare a accentuării decalajului între statele avansate şi cele în curs de dezvoltare, a consumului neraţional, risipei materiilor prime şi surselor energetice într-o serie de ţări. Aceste stări de lucruri pun cu putere în evidenţă necesitatea soluţionării problemelor pe baza principiilor egalităţii, cu participarea tuturor statelor, a instaurării unei noi ordini economice şi politice mondiale, a democratizării relaţiilor internaţionale, a elaborării unor noi norme de drept internaţional, corespunzător schimbărilor produse în lume. Este necesar să se pornească de la faptul că noua ordine nu înseamnă schimbarea vechiului ambalaj cu altul nou — chiar dacă ar fi de aur. Schimbarea doar a ambalajului nu va soluţiona problema ; dimpotrivă, va agrava şi mai mult stările actuale de lucruri, criza economică, instabilitatea, criza generală a capitalismului, cu toate consecinţele pe care acestea le au asupra colaborării şi păcii internaţionale.

În vederea instaurării noii ordini trebuie să se aibă în vedere următoarele :

1. Noua ordine economică şi politică internaţională presupune înlăturarea hotărîtă a vechilor relaţii de inechitate, a asupririi unor popoare de către altele, impune lichidarea politicii imperialiste, colonialiste şi neocolonialiste.

2. Se cere realizarea unor relaţii bazate pe deplina egalitate în drepturi între toate naţiunile lumii, pe respectarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn

pe bogățiile naționale, de a decide în mod suveran asupra folosirii lor.

3. Este necesară, de asemenea, respectarea dreptului fiecărui popor de-a-și alege orînduirea socială pe care o dorește, fără nici un amestec din afară, a dreptului fiecărei națiuni la dezvoltarea economico-socială independentă.

4. Noua ordine reclamă măsuri hotărîte pentru lichidarea rapidă a decalajului între țările dezvoltate și cele slab dezvoltate, pentru apropierea nivelului de dezvoltare economico-socială a tuturor țărilor, ținîndu-se seama, desigur, de specificul istoric, geografic, climatic al fiecărui stat, de necesitățile materiale ale popoarelor în raport cu condițiile în care trăiesc.

5. Se impune, de asemenea, stabilirea unor relații echitabile între prețurile materiilor prime și ale produselor industrializate, determinate pe baza legităților economice, care să țină seama atît de valoarea de întrebuințare a acestora, cît și de valoarea determinată de munca necesară pentru producerea lor.

6. Stabilirea prețurilor materiilor prime și ale produselor industriale trebuie să pornească de la necesitatea stimulării activității productive a tuturor popoarelor. În actualele condiții, aceste prețuri trebuie să favorizeze progresul mai rapid al țărilor slab dezvoltate.

7. Totodată, este necesar să se asigure accesul tuturor țărilor la materiile prime și la sursele de energie, după cum trebuie să fie asigurat accesul tuturor statelor la cuceririle științei și tehnicii moderne — ținînd seama de faptul că lichidarea subdezvoltării, progresul rapid al tuturor națiunilor nu se pot realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane.

8. În această direcție considerăm că se impune elaborarea unor programe speciale, sub egida Organizației Națiunilor Unite, a altor organisme internațio-

nale, care să concentreze eforturile statelor în vederea realizării unor obiective de importanță vitală pentru dezvoltarea civilizației umane.

9. În cadrul noii ordini economice și politice internaționale, se cere acordată o atenție deosebită problemei alimentației. Sînt necesare măsuri hotărîte în vederea creșterii mai rapide a producției agricole, punerii în valoare a unor noi surse, îndeosebi în țările în curs de dezvoltare, realizării unor vaste lucrări de irigații, îmbunătățiri funciare și ameliorare a solului, dezvoltării rapide a producției de îngrășăminte și alte substanțe chimice necesare producției agricole. Sînt, totodată, necesare eforturi susținute din partea oamenilor de știință în vederea producerii de noi soiuri de semințe de înaltă productivitate, de noi rase de animale aclimatizate zonelor din țările în curs de dezvoltare. În această privință considerăm necesară realizarea unui program complex de către Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, în vederea soluționării cît mai rapide a problemei alimentare — de importanță vitală pentru existența și progresul întregii omeniri.

10. Se impun, de asemenea, măsuri hotărîte pentru asigurarea asistenței tehnice, atît în domeniul industrial, cît și agricol, intensificarea ajutorului pentru pregătirea cadrelor naționale necesare înfăptuirii acestor programe. Desigur, accelerarea progresului economico-social trebuie să aibă la bază, în primul rînd, munca, eforturile fiecărui popor și națiuni. În același timp este necesar ca popoarele și țările mai dezvoltate, îndeosebi cele care au realizat această dezvoltare și pe seama asupririi popoarelor slab dezvoltate, să acorde un ajutor mai puternic, mai substanțial în asigurarea progresului economic și social al acestor state. Numai pe această cale se vor putea înfăptui programele de dezvoltare economică și socială rapidă, se vor obține rezultate în lichidarea

decalajelor care despart țările avansate de cele slab dezvoltate.

În înfăptuirea obiectivelor arătate mai sus, considerăm că, pe lîngă activitatea multilaterală a diferitelor organisme internaționale, un rol important are colaborarea bilaterală bazată pe principii de egalitate, care să contribuie la afirmarea noii ordini economice internaționale.

România extinde ferm colaborarea cu țările în curs de dezvoltare în toate domeniile de activitate, pe baze reciproc avantajoase, aducîndu-și totodată contribuția activă la realizarea programelor generale care vor fi elaborate. Avem convingerea că sînt posibilități pentru aceasta și că, în perioada următoare, prin acțiunea unitară a țărilor în curs de dezvoltare, se vor realiza progrese în această direcție. *(Vii aplauze).*

Stimați tovarăși,

Considerăm că în înfăptuirea acestor măsuri un rol important revine Organizației Națiunilor Unite, altor organisme internaționale. Este necesar să se pornească în mod consecvent de la faptul că soluționarea tuturor problemelor complexe — economice și politice — ale zilei de azi nu se poate realiza doar de cîteva state ; rezolvarea lor reclamă în mod imperios participarea activă a tuturor țărilor, cu drepturi egale, depline. În acest context, apreciem că țările mici și mijlocii sînt chemate să joace un rol tot mai activ în afirmarea noilor principii de relații între state și a unei noi ordini economice și politice internaționale. Un rol important revine țărilor nealiniate — în majoritatea lor țări mici și mijlocii — care pot aduce o contribuție deosebit de prețioasă la realizarea acestor obiective.

5. Dezarmarea — cerință imperioasă a destinderii și păcii, cauză vitală a tuturor popoarelor

O altă problemă importantă a vieții contemporane este dezarmarea generală și, în primul rînd, dezarmarea nucleară. Comuniștii au făcut întotdeauna un țel de onoare din lupta pentru dezarmare, pentru salvarea omenirii de un nou război nimicitor, pentru asigurarea păcii mondiale. Pornind de la aceasta, Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România au acționat și acționează cu consecvență pentru înfăptuirea unui program real de dezarmare și, îndeosebi, pentru înfăptuirea dezarmării nucleare. În acest spirit, țara noastră a prezentat, atît la Geneva, cît și în alte foruri internaționale, propuneri concrete. Din păcate, în timp ce se discută despre dezarmare, cheltuielile militare cresc an de an. Fără îndoială că intensificarea înarmărilor, stocarea de noi și noi arme nimicitoare, creșterea cheltuielilor militare creează grave pericole pentru securitatea tuturor popoarelor, pentru pacea internațională și, totodată, apasă greu umerii tuturor popoarelor. De altfel, creșterea vertiginoasă a inflației, criza economică care se accentuează în țările capitaliste sînt determinate, în mare măsură, de cursa înarmărilor, de uriașele cheltuieli militare care au atins, conform ultimelor date ale O.N.U., cifra de aproximativ 270 miliarde dolari anual.

România consideră că în domeniul dezarmării este necesar să se treacă de la vorbe la fapte, să se adopte măsuri concrete de oprire a înarmărilor.

1. Se impun, după părerea noastră, măsuri de înghețare și reducere treptată a bugetelor de război, de interzicere a folosirii armelor termonucleare și a altor arme de distrugere în masă.

2. Este necesar ca fiecare stat care deține arme nucleare să-și asume în mod solemn obligația de a înceta producerea de noi arme și de a trece la distrugerea celor existente — în cadrul unor acorduri corespunzătoare. Numai astfel se va putea împiedica proliferarea armelor atomice și înlătura cu adevărat pericolul unui război termonuclear distrugător.

3. Este, de asemenea, necesar să se treacă la crearea de zone denuclearizate, la lichidarea bazelor militare străine, la reducerea treptată a efectivelor forțelor armate naționale, la retragerea trupelor de pe teritoriile altor state.

4. În ce privește reducerea trupelor și armamentelor, a cheltuielilor militare, acestea nu trebuie să aibă un caracter simbolic. Considerăm că în prima etapă ar fi necesară o reducere de cel puțin 10—15 la sută — desigur mai substanțială în țările mari, cu armate puternice.

5. Trebuie acționat cu consecvență, pe această cale, pentru dezvoltarea încrederii și colaborării între state, astfel încît să se facă posibilă desființarea blocurilor militare antagoniste, să se pună hotărît capăt oricărei propagande de război.

6. Este necesar ca problema dezarmării generale, și în primul rînd a dezarmării nucleare, stabilirea de măsuri concrete în acest domeniu să se realizeze pe o bază larg democratică, cu participarea tuturor statelor interesate. În acest scop se cere îmbunătățirea activității Comitetului pentru dezarmare de la Geneva, organizarea pe baze democratice a lucrărilor tuturor conferințelor și organismelor consacrate dezarmării.

7. Mai mult ca în orice alt domeniu, este necesar ca opinia publică internațională să fie informată sistematic, prin dări de seamă periodice, cel puțin

semestriale, asupra activității ce se desfășoară în această privință.

Aceste probleme sînt de o mare importanță și actualitate; ele privesc deopotrivă toate popoarele, fie ele mari sau mici, masele largi populare de pretutindeni și de aceea nu pot fi soluționate în dosul ușilor capitonate. Dezarmarea este problema popoarelor înseși și acestea au dreptul de a ști — și trebuie să știe — cum se acționează în această direcție, pentru a-și putea spune cuvîntul asupra măsurilor ce se cuvin luate. *(Aplauze puternice)*. Problema dezarmării — de care depinde însăși soarta civilizației umane — nu poate fi soluționată decît prin lupta unită a maselor populare, a tuturor popoarelor planetei noastre. *(Vii aplauze)*.

Iată, stimați tovarăși, poziția partidului nostru, a României, față de unele probleme importante ale vieții internaționale contemporane.

Considerînd că situația internațională, deosebit de gravă, amenință bunăstarea, libertatea, pacea și însăși viața popoarelor, adresăm, de la acest înalt forum al partidului și poporului nostru, tuturor statelor, guvernelor și popoarelor, chemarea solemnă de a acționa cu toată răspunderea, pînă nu este prea tîrziu, pentru salvarea omenirii de la un război distrugător, pentru soluționarea tuturor problemelor dintre state pe calea pașnică a tratativelor, în interesul tuturor națiunilor! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Avem marea răspundere în fața popoarelor noastre, a întregii omeniri să facem totul pentru a deschide calea unei epoci de colaborare și pace, într-o lume a dreptății și libertății sociale și naționale. *(Aplauze îndelungate)*.

Pornind de la răspunderea față de interesele poporului român, față de cauza socialismului în țara noastră și în întreaga lume, de la interesele colaborării și păcii între popoare, sîntem ferm hotărîți să

acţionăm în continuare pentru a ne aduce contribuţia activă la soluţionarea tuturor problemelor complexe ale vieţii contemporane, la făurirea unei lumi a păcii şi colaborării. *(Aplauze puternice, prelungite).*

6. Politica internaţionalistă a P.C.R., întărirea colaborării şi solidarităţii cu toate partidele comuniste, cu partidele socialiste şi democratice, cu forţele progresiste, revoluţionare, antiimperialiste din întreaga lume

Stimaţi tovarăşi,

Acţionînd în spiritul bogatelor tradiţii internaţionaliste ale mişcării noastre muncitoreşti revoluţionare, în perioada care a trecut de la Congresul al X-lea Partidul Comunist Român a desfăşurat o largă activitate internaţională de colaborare multilaterală cu toate partidele comuniste şi muncitoreşti. Ca rezultat, partidul nostru întreţine relaţii cu 89 partide comuniste şi muncitoreşti.

În aceşti ani s-au intensificat, de asemenea, relaţiile de colaborare cu partidele socialiste şi social-democrate; întreţinem astăzi legături cu 27 de partide socialiste. Aş dori să menţionez, totodată, dezvoltarea colaborării largi cu 68 partide de guvernămînt şi alte partide democratice din ţările în curs de dezvoltare prietene, cu alte partide revoluţionare şi democratice. De asemenea, Partidul Comunist Român întreţine relaţii de colaborare cu 11 mişcări de eliberare naţională.

La acestea trebuie adăugate contactele largi dintre organizaţiile sindicale, de tineret, de femei şi alte organizaţii de masă şi obşteşti din ţara noastră şi organizaţiile similare din alte state.

Putem deci spune că și în această privință perioada de la Congresul al X-lea a fost cea mai rodnică, marcînd o dezvoltare puternică a relațiilor de colaborare și solidaritate internaționalistă ale partidului nostru.

Ca rezultat al faptului că partidele comuniste au ținut seamă, într-o măsură mai mare, de problemele concrete din fiecare țară, pornind de la condițiile specifice în care își desfășoară activitatea, ele au putut obține succese tot mai însemnate, au devenit puternice forțe politice pe plan național, joacă un rol activ în desfășurarea evenimentelor atît din țara respectivă, cît și pe arena internațională.

Sînt încă țări unde partidele comuniste își desfășoară activitatea în condiții grele, de ilegalitate și teroare. Viața demonstrează însă că prigoana și teroarea nu pot înfrînge hotărîrea de luptă a revoluționarilor. Prăbușirea dictaturilor reacționare din Portugalia și Grecia arată, încă o dată, că viitorul aparține progresului social. Adresăm cele mai calde felicitări comuniștilor portughezi și greci, celorlalte forțe socialiste și democratice din aceste țări, pentru succesele obținute în răsturnarea regimurilor reacționare, antipopulare, și le urăm noi victorii în activitatea viitoare. *(Aplauze puternice).*

Asigurăm Partidul Comunist din Spania, de care ne leagă vechi relații de solidaritate, partidele socialiste, toate forțele democratice antifasciste din Spania, de deplina noastră solidaritate în lupta lor pentru democrație, libertate, independență și bunăstarea poporului spaniol. *(Aplauze puternice).*

Adresăm salutul nostru de solidaritate tuturor victimelor terorii din Chile — comuniști, socialiști, radicali și alți democrați — și ne alăturăm cererilor opiniei publice internaționale pentru încetarea actelor de teroare și eliberarea tuturor celor arestați. *(Aplauze puternice).*

Ne exprimăm solidaritatea cu forțele revoluționare, progresiste de pretutindeni, care, în condiții grele, țin sus steagul luptei pentru dreptate socială și națională și le asigurăm de solidaritatea și întregul sprijin al partidului nostru. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la rolul important pe care îl au partidele comuniste și muncitorești, alte forțe socialiste, progresiste, democratice în transformarea revoluționară a societății, Partidul Comunist Român consideră că trebuie intensificate eforturile pentru întărirea continuă a unității și colaborării lor. Este necesar să se țină seama de faptul că partidele își desfășoară activitatea în condiții istorice, sociale, naționale specifice, acționează în etape diferite ale dezvoltării societății și luptei revoluționare — și de aceea, în elaborarea strategiei și tacticii revoluționare, a liniei politice, ele trebuie să pornească de la realitățile date, să aplice creator adevărurile generale la condițiile concrete. Aceasta cere în mod imperios să se realizeze o unitate de tip nou, bazată pe independența și dreptul fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică proprie. În același timp, noua unitate trebuie să ducă la dezvoltarea și mai puternică a colaborării și solidarității internaționale între partidele și forțele revoluționare, antiimperialiste, de pretutindeni. *(Aplauze puternice).*

Trebuie să ținem seama de faptul că, pentru a fi puternice, partidele comuniste trebuie să-și întărească permanent rîndurile, să-și sporească influența în masele populare din fiecare țară, să-și întărească unitatea proprie ; acestea sînt condiții indispensabile ale unei largi colaborări, ale dezvoltării solidarității internaționale, ale unității de tip nou. Iată de ce considerăm că nu trebuie întreprins nimic, absolut nimic care ar putea slăbi unitatea vreunui partid comunist, că nu trebuie admis nici un amestec din partea unui partid în treburile altui partid.

Partidul Comunist Român, pornind de la răspunderea față de propriul popor, față de cauza socialismului în general, de la răspunderea sa de detașament al mișcării revoluționare internaționale, va acționa și în viitor, cu toată fermitatea, pentru afirmarea unității de tip nou în cadrul mișcării comuniste și muncitorești, conștient că aceasta este un factor de însemnătate uriașă pentru întreaga dezvoltare socială a omenirii. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Sîntem pentru desfășurarea largă a colaborării, a schimburilor de păreri și de delegații cu toate partidele, pentru participarea la dezbaterea democratică a problemelor lumii contemporane. În acest spirit privim și problema Conferinței partidelor comuniste și muncitorești din Europa. Pornim de la necesitatea ca această conferință — și orice alte reuniuni internaționale — să se desfășoare într-un spirit democratic, să asigure participarea, în condiții de deplină egalitate, la pregătirea și discutarea problemelor, a tuturor partidelor interesate. Considerăm că nu trebuie să se tindă spre elaborarea unor documente obligatorii, că nu trebuie puse în discuție, criticate sau blamate alte partide. Reuniunea trebuie să urmărească întărirea unității tuturor partidelor comuniste și muncitorești. În acest spirit va participa și acționa partidul nostru la lucrările pregătitoare și la Conferința partidelor comuniste din Europa. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În ce privește problema unei conferințe mondiale, considerăm că ea nu este încă actuală. De aceea, considerăm necesar ca viitorul Comitet Central să abordeze această problemă la momentul oportun, informînd partidul asupra concluziilor la care va ajunge — pornind însă de la aceleași considerente la care ne-am referit anterior.

În baza considerentelor expuse mai sus, propun Congresului să împuternicească Comitetul Central al partidului să desfășoare în continuare o largă activitate internațională de dezvoltare a colaborării cu toate partidele comuniste și muncitorești. Partidul nostru să participe în continuare în mod activ la întărirea solidarității internaționale, a unității de tip nou a partidelor comuniste și muncitorești. Totodată, partidul nostru să nu se lase nici în viitor antrenat, în vreun fel sau altul, în acțiuni de blamare a altor partide, acțiuni care dăunează unității și colaborării partidelor comuniste și muncitorești. Dimpotrivă, să facă totul pentru unitatea și colaborarea mișcării comuniste internaționale. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Partidul Comunist Român va intensifica colaborarea cu partidele socialiste și partidele social-democrate în lupta pentru o lume mai dreaptă și pentru pace. Dezvoltarea socială contemporană, evenimentele internaționale impun mai mult ca oricînd întărirea pe baze noi a unității clasei muncitoare, a tuturor forțelor revoluționare, progresiste. O importanță primordială are, în această direcție, colaborarea și unitatea dintre comuniști și socialiști. În vederea realizării acestui țel este necesar să se pornească de la ceea ce unește, de la experiența pozitivă de pînă acum și să se acționeze din ambele părți pentru depășirea oricăror greutăți, spre a se ajunge la o adevărată reconciliere istorică între partidele comuniste și socialiste, la întărirea colaborării lor. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la răspunderea istorică față de viitorul civilizației omenești, considerăm că trebuie găsite căile pentru întărirea colaborării tuturor forțelor revoluționare, progresiste în lupta pentru progres social, pentru pace, pentru o nouă ordine economică și politică internațională, pentru dezvoltarea liberă și

independentă a fiecărei națiuni pe calea civilizației și bunăstării.

Vom acționa în continuare pentru dezvoltarea relațiilor cu partidele de guvernămînt, democratice din țările în curs de dezvoltare, din toate țările lumii. Vom extinde și întări, de asemenea, solidaritatea cu mișcările de eliberare națională, în lupta pentru cucerirea deplină a independenței și dezvoltarea economico-socială liberă a fiecărui popor. *(Aplauze puternice).*

În această luptă uriașă, forțele progresiste, toți cei care doresc intronarea unor relații noi, bazate pe egalitate și colaborare între state și popoare, indiferent de concepțiile lor politice și filozofice, de credințele lor religioase, trebuie să-și unească eforturile pentru a asigura dezvoltarea democratică, progresistă a societății omenești.

Ca detașament revoluționar al marelui front al progresului, socialismului și păcii — ținînd seama de tendințele dezvoltării sociale, de faptul că noi și noi popoare pășesc pe calea dezvoltării socialiste, democratice — Partidul Comunist Român își va face și în viitor datoria, atît pe plan național, asigurînd înfăptuirea neabătută a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, cît și pe plan internațional, contribuind la lupta tuturor popoarelor pentru o viață liberă, independentă, pentru progres și pace în întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

III

CINCINALUL 1976—1980 VA ASIGURA CREŞTEREA ŞI MODERNIZAREA CONTINUĂ A INDUSTRIEI ŞI AGRICULTURII, A CELORLALTE RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE, RIDICAREA ROMÂNIEI PE O TREAPTĂ SUPERIOARĂ DE DEZVOLTARE, PARCURGEREA UNEI PĂRŢI ÎNSEMNATE A DRUMULUI DE FĂURIRE A SOCIETĂŢII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

Stimaţi tovarăşi,

La baza activităţii noastre viitoare va sta Programul partidului, care fundamentează teoretic şi luminează căile activităţii practice pentru înfăptuirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintarea României spre comunism. Corespunzător Programului şi Directivelor, obiectivul fundamental al cincinalului 1976—1980 va fi continuarea dezvoltării rapide a bazei tehnico-materiale a economiei naţionale, a întregii societăţi. În acest scop se vor urmări creşterea în ritm înalt a forţelor de producţie, precum şi amplasarea lor raţională pe întregul teritoriu al ţării. Va fi continuată cu fermitate politica de industrializare socialistă pe baza cuceririlor ştiinţei şi tehnicii contemporane. Se va urmări creşterea mai puternică a producţiei agricole, a producţiei agroalimentare în general. O atenţie deosebită va fi acordată dezvoltării armonioase, echilibrate a tuturor ramurilor şi sectoarelor economiei. Vor fi luate măsuri pentru asigurarea unei mai puternice baze proprii de materii prime şi energie, punînd mai larg în valoare resursele existente. Creşterea în ritm înalt a economiei naţionale va duce la apropierea nivelului de dezvoltare a ţării noastre faţă de

statele socialiste mai avansate, față de alte țări dezvoltate din punct de vedere economic. Astfel, prin îndeplinirea prevederilor cincinalului viitor, România va putea depăși stadiul de țară în curs de dezvoltare. Pe baza sporirii rapide a venitului național, se va asigura creșterea sistematică a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor. Se va acționa pentru înfăptuirea conducerii unitare, pe baza planului național unic, a dezvoltării economico-sociale a țării, pentru promovarea principiilor conducerii științifice în toate sectoarele. Partidul va milita în mod consecvent pentru adîncirea democrației socialiste, asigurînd cadrul organizatoric cel mai propice participării maselor populare la conducerea întregii activități economico-sociale, la făurirea în mod conștient, de către popor, a propriului său viitor.

Se poate, deci, afirma că cincinalul 1976—1980 va marca ridicarea României pe o treaptă superioară de dezvoltare, parcurgîndu-se astfel o parte însemnată a drumului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. (Aplauze puternice).

1. Continuarea dezvoltării în ritm înalt a bazei tehnico-materiale a societății noastre

Tovarăși,

În Program și Directive sînt prezentate pe larg direcțiile dezvoltării economico-sociale a țării în această etapă și, de aceea, voi menționa doar unele probleme mai importante pentru activitatea de viitor.

Pentru înfăptuirea prevederilor Directivelor se va intensifica activitatea geologică, în scopul identificării de noi resurse de energie și materii prime. Se va trece la valorificarea largă a rezervelor minerale existente, inclusiv a celor cu un conținut util mai

sărac, asigurîndu-se în acest fel o mai bună bază proprie de aprovizionare a economiei cu materii prime și combustibil. În următorul cincinal este necesar ca producția de cărbune energetic să crească mai substanțial decît se prevede în Directive, realizîndu-se o producție totală de cărbune de cel puțin 56 milioane tone. De asemenea, va trebui să se asigure din producția internă cel puțin 50 la sută din cărbunele cocsificabil necesar. Se va trece la valorificarea complexă a șisturilor bituminoase, atît în scopuri energetice, cît și pentru obținerea unor substanțe minerale utile.

Producția de energie electrică va ajunge în 1980 la 75—80 miliarde kWh. Întregul spor de energie electrică, în următorul cincinal, se va realiza prin dezvoltarea centralelor hidroelectrice și a centralelor termoelectrice bazate pe cărbuni energetici din țară. Se va acționa în continuare cu fermitate în vederea folosirii raționale a surselor de energie primară și a energiei electrice. În același timp, se va intensifica activitatea îndreptată spre utilizarea de noi surse energetice, se va trece la realizarea programului de dezvoltare a energiei nucleare.

O direcție fundamentală a politicii partidului va fi, și în cincinalul următor, dezvoltarea susținută a industriei socialiste — baza progresului întregii economii naționale, a bunăstării poporului, a independenței țării. În perioada 1976—1980 producția industrială va crește într-un ritm mediu anual de 9—10 la sută.

O atenție deosebită se va acorda dezvoltării industriei constructoare de mașini, care va crește în această perioadă într-un ritm mediu anual de 11,5—12,5 la sută. Se va pune accent pe producția de utilaje și instalații tehnologice, construcții navale, industria electrotehnică și electronică, mașinile-unelte, mecanica fină — care vor înregistra creșteri de 2—3 ori mai mari decît în cincinalul actual.

Industria metalurgică se va dezvolta, de asemenea, într-un ritm înalt. Producția de oțel va ajunge în 1980 la 17—18 milioane tone, sporind în același timp ponderea oțelurilor aliate și a oțelurilor carbon de calitate. Va continua să crească producția de aluminiu, cupru, plumb, zinc, trecîndu-se totodată la organizarea fabricației de metale rare.

Industria chimică își va majora producția în cincinalul următor de 1,6—1,8 ori. Se va asigura fabricația de noi materiale sintetice și înlocuitori ai unor materii prime necesare economiei naționale.

Potrivit Directivelor, industria materialelor de construcții și a lemnului urmează să crească într-un ritm mediu anual de cel puțin 8 la sută. Vor trebui luate măsuri pentru valorificarea superioară a masei lemnoase, urmărindu-se, totodată, realizarea unui regim optim de tăieri, care să asigure conservarea și dezvoltarea fondului forestier național.

În domeniul industriei ușoare, producția va crește de 1,4—1,5 ori. Va trebui să se asigure valorificarea mai bună a resurselor interne. În mod deosebit se cere sporită preocuparea pentru îmbunătățirea tehnologiilor de fabricație și ridicarea calității produselor. Vor fi luate măsuri pentru creșterea producției de piele sintetică, se va dezvolta industria sticlei, a articolelor de porțelan, realizîndu-se o gamă cît mai variată de produse de larg consum pentru satisfacerea la un nivel mai înalt, deplin, a necesităților populației.

În următorul cincinal industria alimentară va crește de circa 1,5 ori. Se va dezvolta mai puternic producția de zahăr, ajungîndu-se la 1 000 000 tone zahăr în 1980. Se vor lua, de asemenea, măsuri pentru creșterea mai rapidă a producției de ulei.

Am menționat direcțiile principale și unii indicatori de bază ai dezvoltării economico-sociale în perioada 1976—1980, din care reies sarcinile importante

ce revin industriei noastre, ritmul înalt în care va continua să se dezvolte ea și în cincinalul viitor.

Odată cu preocuparea pentru înfăptuirea acestor prevederi, în centrul activității ministerelor, a celorlalte organe centrale, a unităților economice, a tuturor oamenilor muncii, a întregului nostru partid va trebui să stea ridicarea nivelului tehnic și a calității produselor. Este necesar să se acționeze mai hotărît pentru introducerea pe scară largă a tehnologiilor moderne și înnoirea într-un ritm mai rapid a producției, îndeosebi a mașinilor și utilajelor, pentru a asigura produselor românești parametri tehnici și calitativi comparabili cu cei realizați pe plan mondial. Vor trebui luate măsuri pentru organizarea științifică a proceselor de producție, întărirea controlului tehnic de calitate — folosind cele mai moderne mijloace și metode de verificare — astfel ca nici o mașină, nici un utilaj, nici un produs să nu mai poată ieși din întreprinderi dacă nu corespunde cerințelor tehnice și de calitate stabilite prin proiecte și solicitate pe piața internă și internațională.

Va continua procesul de concentrare și specializare a producției, eliminîndu-se paralelismele nejustificate.

Ținînd seama de progresul tot mai rapid al științei și tehnicii contemporane, este necesar ca cincinalul viitor *să devină cincinalul revoluției tehnico-științifice, al afirmării largi a cuceririlor celor mai avansate ale cunoașterii în toate ramurile și sectoarele industriei românești. (Aplauze puternice).*

Sînt necesare măsuri hotărîte în vederea reducerii, în cincinalul următor, a cheltuielilor de producție, astfel încît acestea să scadă cu 6,5—7 la sută. În mod deosebit, vor trebui urmărite reducerea consumurilor specifice de materii prime, materiale, combustibil și energie, utilizarea integrală a capacităților

de producție și a timpului de lucru, gospodărirea judicioasă a tuturor mijloacelor materiale și financiare.

Se cer luate în continuare măsuri pentru îmbunătățirea aprovizionării tehnico-materiale, urmărind ca aceasta să corespundă condițiilor optime de realizare a producției, asigurînd atît desfășurarea ritmică a producției, eliminarea perioadelor de inactivitate, cît și evitarea formării de stocuri supranormative.

În cincinalul următor productivitatea muncii în industrie va trebui să crească cu 38—42 la sută. Sporirea productivității muncii trebuie să fie rezultatul progresului tehnic, al creșterii competenței cadrelor, al asigurării unei conduceri moderne a producției.

Vastul program de dezvoltare a industriei socialiste prevăzut pentru cincinalul viitor impune măsuri ferme pentru organizarea pe baze științifice a producției și a muncii, întărirea ordinii și disciplinei, a spiritului de răspundere în toate sectoarele, pentru continua perfecționare a activității ministerelor, centralelor și întreprinderilor. Este necesar să se acționeze mai hotărît pentru simplificarea la maximum a raporturilor între ministere, centrale și întreprinderi, eliminîndu-se verigile intermediare, asigurîndu-se o conducere operativă, nemijlocită, soluționarea la timp a tuturor problemelor pe care le ridică dezvoltarea economiei noastre naționale. Se impune o preocupare mai mare pentru perfecționarea stilului și metodelor de muncă, lichidarea hotărîtă a spiritului birocratic ce se mai manifestă — din păcate — în multe locuri. Este necesar să fie îmbunătățită activitatea de control, organizarea lui unitară, eliminînd paralelismele. Se impun, deci, ridicarea întregii munci de conducere și organizare

la nivelul cerinţelor actuale ale dezvoltării economiei naţionale, aşezarea ei pe baze ştiinţifice.

Înfăptuirea prevederilor viitorului cincinal în domeniul industriei va avea un rol hotărîtor în asigurarea întregii dezvoltări economico-sociale a ţării pînă în 1990. Avem tot ceea ce este necesar pentru a realiza în bune condiţii aceste prevederi şi îmi exprim convingerea că oamenii muncii, cadrele tehnice, conducerile unităţilor economice, organizaţiile de partid din industrie, ministerele vor face totul pentru a-şi îndeplini cu cinste sarcinile de mare răspundere ce le revin, nu vor precupeţi nimic pentru înfăptuirea Programului partidului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimaţi tovarăşi,

Agricultura — ramură de bază, hotărîtoare pentru asigurarea bunei aprovizionări a poporului — va sta în centrul preocupărilor partidului şi guvernului.

În perioada 1976—1980, producţia agricolă urmează să crească cu 25—34 la sută, faţă de media anilor 1971—1975. Producţia de cereale se va afla pe primul plan, urmărindu-se realizarea unei producţii medii anuale de 18—20 milioane tone. O deosebită atenţie se va acorda, totodată, culturilor tehnice, dezvoltînd mai puternic producţia de sfeclă de zahăr şi floarea-soarelui, precum şi producţia de in şi cînepă necesare industriei uşoare. În cincinalul următor producţia de legume va trebui să asigure în condiţii optime aprovizionarea populaţiei, creînd şi disponibilităţi pentru export. Se vor lua, de asemenea, măsuri pentru creşterea producţiei pomicole şi viticole, îmbunătăţirea soiurilor de pomi şi viţă de vie, realizarea unei proporţii mai bune între diferite specii, corespunzător necesităţilor de consum.

În domeniul zootehniei se va urmări cu prioritate ameliorarea raselor de animale, în special la bovine și ovine, unde există serioase rămîneri în urmă. În conformitate cu prevederile Directivelor, în 1980 va trebui să ajungem la circa 8 milioane de bovine, din care 50 la sută vaci și juninci, și la 18—20 milioane ovine, asigurînd majorarea ponderii celor cu lînă fină. Efectivele de porcine vor crește la 12 milioane, iar al păsărilor ouătoare la 45—50 milioane. Pe această bază se vor obține însemnate sporuri de producție la carne, lapte, brînzeturi, ouă, lînă. Creșterea animalelor, îndeosebi a bovinelor și ovinelor, va fi orientată cu precădere spre zonele cu pășuni și fînețe naturale, de la deal și munte, luîndu-se, totodată, măsuri pentru fertilizarea și creșterea productivității acestora.

O activitate susținută va trebui desfășurată în următorul cincinal în vederea realizării programului de ameliorare a solului și îmbunătățiri funciare, pe circa 2 milioane hectare. Este necesar să se asigure executarea la timp și în cele mai bune condiții a programului de irigații, care prevede amenajarea a cel puțin 1 milion hectare. Odată cu aceste vaste lucrări, se vor urmări elaborarea de sisteme de irigații simple și economice, funcționarea corespunzătoare a tuturor sistemelor existente, folosirea cu rezultate maxime în producție a tuturor suprafețelor irigate. Trebuie să ne propunem realizarea unei producții de cel puțin 10 tone de cereale pe 1 hectar irigat. Rezultatele obținute de către o serie de unități agricole, atît de stat, cît și cooperatiste — care asigură producții mari chiar în condiții de neirigare — demonstrează că stă în puterea agriculturii românești, generalizînd experiența pozitivă actuală, să înfăptuiască acest obiectiv în următorul cincinal.

În viitorul cincinal va trebui realizată mecanizarea completă a lucrărilor agricole, inclusiv în zooteh-

nie, obţinîndu-se pe această bază o creştere însemnată a productivităţii muncii ; în acest scop, se impune o preocupare deosebită pentru producerea întregii game de maşini necesare, pentru introducerea în fabricaţie a maşinilor agricole de mare productivitate. Se va asigura, de asemenea, ca agricultura să primească anual circa 250—280 kg îngrăşăminte la hectar, precum şi întreaga cantitate necesară de produse chimice, biostimulatori, erbicide şi alte substanţe cerute de combaterea bolilor la plante şi animale. În Directive se prevede repartizarea a 92 miliarde lei pentru investiţii în agricultură. Avînd în vedere sarcinile mari ce trebuie realizate în următorul cincinal în această ramură, precum şi în unele ramuri complementare, în cadrul dezbaterilor a reieşit că suma prevăzută nu este suficientă şi de aceea este necesar să fie majorată cu încă 15—20 miliarde lei. În acest fel, investiţiile totale în agricultură se vor ridica la circa 110 miliarde lei, depăşind de două ori volumul investiţiilor efectuate în cincinalul 1951—1955 în întreaga economie naţională.

Sînt necesare măsuri pentru perfecţionarea organizării şi conducerii producţiei în întreprinderile agricole de stat, pentru îmbunătăţirea întregii lor activităţi.

Este necesar, totodată, să se acţioneze pentru întărirea economico-organizatorică a tuturor cooperativelor agricole, pentru perfecţionarea organizării întregii activităţi de producţie a agriculturii cooperatiste. Va trebui, de asemenea, perfecţionată activitatea consiliilor intercooperatiste, sporind rolul lor în specializarea producţiei agricole, în coordonarea activităţilor productive ale cooperativelor componente, în conformitate cu prevederile legii. Doresc să atrag atenţia asupra necesităţii păstrării şi întăririi proprietăţii obşteşti a cooperativelor agricole de pro-

ducție — care rămîne baza agriculturii noastre socialiste.

Considerăm că actuala formă de organizare a întreprinderilor agricole de stat, a cooperativelor agricole de producție și a consiliilor intercooperatiste asigură cele mai bune condiții pentru desfășurarea activității productive în agricultură, pentru înfăptuirea programului de dezvoltare a acestei ramuri. Stațiunile de mașini agricole vor trebui să se integreze deplin în activitatea productivă a cooperativelor, jucînd un rol tot mai însemnat și avînd o răspundere tot mai mare în buna desfășurare a lucrărilor agricole, în creșterea producției vegetale și animaliere. Este necesar să fie îmbunătățită activitatea Ministerului Agriculturii în conducerea și îndrumarea întreprinderilor agricole de stat, a stațiunilor de mecanizare și cooperativelor, a întregii producții agricole. Ministerul va trebui să acționeze cu mai multă hotărîre pentru realizarea programului de zonare judicioasă a producției, pentru aplicarea largă a cuceririlor științei în toate sectoarele agriculturii.

Putem spune că dispunem, și în agricultură, de tot ceea ce este necesar pentru a realiza cu succes prevederile de creștere a producției, asigurînd astfel sporirea continuă a contribuției acestei ramuri la dezvoltarea generală a economiei naționale, a întregii noastre societăți socialiste. *(Vii aplauze).*

În domeniul transporturilor se vor lua măsuri pentru dezvoltarea corespunzătoare a tuturor mijloacelor de transport și folosirea lor cu maximum de eficiență. În condițiile țării noastre, transportul pe căi ferate va continua să aibă un rol important, și de aceea se va acorda o deosebită atenție atît îmbunătățirii și consolidării liniilor de cale ferată, în vederea creșterii vitezei de circulație, cît și extinderii parcului de vagoane și locomotive de mare capacitate. O puternică dezvoltare va cunoaște transportul naval, flota

românească urmînd să dispună în 1980 de aproape 200 nave cu un tonaj de circa 3 milioane tone deplasament. În domeniul transportului auto se va pune accentul pe folosirea mijloacelor de mare capacitate ; se va realiza, totodată, o mai bună delimitare între acesta și calea ferată, evitîndu-se transporturile auto pe distanțe lungi, asigurîndu-se creșterea eficienței economice a întregului transport. Se va dezvolta, de asemenea, aviația, în vederea satisfacerii în cît mai bune condiții a necesităților de transport intern și internațional. În viitorul cincinal va începe construirea Canalului Dunărea — Marea Neagră, a Canalului București — Dunăre și se va urmări, totodată, amenajarea pentru navigație a unor rîuri interioare. Va fi dezvoltat parcul de transport public urban și interurban, rezolvîndu-se în cît mai bune condiții problema transportului de călători. Va începe, de asemenea, construirea metroului în București.

În Directive se prevede continuarea politicii de repartizare rațională a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării ; astfel, pînă în 1980 toate județele trebuie să realizeze o producție industrială de cel puțin 10 miliarde lei fiecare.

Înfăptuirea acestor prevederi — care vor schimba în mod radical situația economico-socială și politică a teritoriului — asigurarea ritmurilor deosebit de ridicate de creștere a producției industriale într-un mare număr de județe cer eforturi serioase atît pe plan central din partea ministerelor, cît și pe plan local din partea consiliilor populare, a organizațiilor de partid.

În cincinalul următor vom începe realizarea în practică a prevederilor cu privire la sistematizarea teritoriului, a orașelor și satelor. Vor trebui luate măsuri ca cel puțin 100 de centre comunale să treacă pe calea modernizării, transformîndu-se în orășele agricole sau agro-industriale. Totodată, se cer apli-

cate hotărît prevederile legii privind restrîngerea suprafeței construite, organizarea corespunzătoare a orașelor și satelor, astfel încît, devenind unități administrative moderne, să asigure folosirea în condiții optime și economice a bazei edilitare. Realizarea acestor măsuri va contribui la dezvoltarea multilaterală a tuturor zonelor țării, va crea condiții de viață tot mai civilizate pentru întregul nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Ca rezultat al dezvoltării în ritm înalt a întregii activități economico-sociale, produsul social va crește într-un ritm mediu anual de 8—9 la sută, fiind în 1980 de aproape 1 400 miliarde lei. Totodată, venitul național va crește într-un ritm de 9—10 la sută, depășind, la sfîrșitul cincinalului viitor, 600 miliarde lei.

Pe baza creșterii potențialului economic al țării, se vor lua măsuri corespunzătoare pentru întărirea cursului monedei naționale în raport cu alte valute, asigurîndu-se condițiile de trecere, în perspectivă, la convertibilitatea internațională a leului. Se vor urmări în continuare așezarea cît mai justă a prețurilor de producție — acționînd pentru reducerea continuă a prețului de cost — asigurarea stabilității atît a prețurilor de producție, cît și în special a prețurilor de desfacere către populație, încadrarea strictă a evoluției tuturor prețurilor în prevederile de plan. Toate acestea impun creșterea rolului sistemului financiar în desfășurarea întregii activități economice, studierea temeinică a proceselor economice, naționale și internaționale. Va trebui acordată o deosebită atenție cunoașterii și analizei cerințelor legilor economice obiective, acționîndu-se pentru a nu se lăsa cîmp liber acțiunii lor spontane, anarhice, ci urmărindu-se utilizarea conștientă a acestora, în

scopul dezvoltării echilibrate și unitare a forțelor de producție, a întregii societăți, evitării apariției de fenomene negative și disproporții.

Întreaga dezvoltare trebuie să pornească de la necesitatea asigurării unei producții materiale în stare să satisfacă cerințele de consum științific determinate, dar care să excludă risipa sub orice formă, consumul de dragul consumului. La stabilirea nivelului de consum trebuie să ținem permanent seama de posibilitățile reale, combătînd fantezia și grandomania mic-burgheză. Să nu uităm nici un moment că nici o societate, nici un popor nu poate consuma mai mult decît produce. Viitorul țării depinde nu de ceea ce se consumă la un moment dat, ci, în primul rînd, de mijloacele materiale destinate creșterii continue a bogăției naționale.

Programul și Directivele acordă un loc central repartizării judicioase a venitului național. Pentru cincinalul viitor se prevede ca 66—67 la sută din venitul național să fie destinat fondului de consum, iar 33—34 la sută fondului de dezvoltare. Această proporție va asigura progresul continuu al forțelor de producție, dezvoltarea susținută și multilaterală a activității economico-sociale și, totodată, sporirea veniturilor oamenilor muncii, creșterea generală a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

Pe baza fondului de dezvoltare prevăzut, se va realiza un volum de investiții de 920—960 miliarde lei, cea mai mare parte a acestora fiind orientată în continuare spre creșterea producției materiale, spre dezvoltarea industriei și agriculturii. În perioada viitorului cincinal urmează să fie puse în funcțiune circa 2 700 capacități de producție. Importante investiții vor fi alocate construcției de locuințe, dez-

voltării învățămîntului, ocrotirii sănătății, înfloririi culturii, altor activități care contribuie direct la îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii.

Realizarea programului de investiții în cincinalul următor cere măsuri hotărîte pentru lichidarea neajunsurilor care se mai manifestă în acest domeniu. Trebuie eliminate cu desăvîrșire fenomenele de risipă, cheltuirea nerațională a fondurilor, asigurîndu-se creșterea eficienței tuturor investițiilor.

Realizarea volumului de investiții prevăzut în viitorul cincinal va duce la creșterea puternică a avuției naționale, va ridica nivelul general de dezvoltare economico-socială a țării, asigurînd baza tehnico-materială necesară înfăptuirii programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite).*

2. Pregătirea forței de muncă, dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, sporirea contribuției cercetării la înfăptuirea revoluției tehnico-științifice în România

Dragi tovarăși,

Dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție a determinat mutații profunde în cadrul populației active, majorîndu-se continuu ponderea forței de muncă ocupate în industrie și celelalte ramuri neagricole. Numai în actualul cincinal numărul oamenilor muncii ocupați în aceste sectoare crește cu peste 1,3 milioane, ajungînd la un total de 6,2 milioane persoane, adică la 62 la sută din populația activă. Realizarea prevederilor cincinalului 1976—1980 necesită sporirea cu încă 1—1,2 milioane a personalului din industrie, din celelalte ramuri neagricole, precum și din agricultura de stat și stațiunile de mașini

agricole. Ca urmare, în 1980 în aceste sectoare vor lucra aproape 7 milioane și jumătate de oameni ai muncii, reprezentînd peste 72 la sută din populația activă a țării. Această deplasare masivă a forței de muncă are puternice implicații de ordin economic și social, determinînd schimbări fundamentale în întreaga structură socială a patriei noastre.

Totodată, se poate spune că hotărîtor pentru asigurarea dezvoltării în continuare în ritm înalt a țării noastre, pentru înfăptuirea Programului partidului este ridicarea calificării celor ce muncesc. Iată de ce trebuie luate toate măsurile pentru formarea profesională la un înalt nivel a tineretului, pentru perfecționarea pregătirii întregului personal, împrospătarea — prin reciclare, în concordanță cu prevederile legii — a cunoștințelor tuturor oamenilor muncii, inclusiv a cadrelor tehnice și de conducere.

Rolul primordial în realizarea prevederilor de pregătire a forței de muncă, a cadrelor necesare tuturor sectoarelor de activitate îl are învățămîntul — factorul principal de educație și formare a tineretului, a întregului popor. În viitorul cincinal, învățămîntul va trebui să asigure formarea profesională a unui număr de aproape 2 milioane persoane, din care 250 mii tehnicieni, maiștri, ingineri și alte cadre de specialitate. În conformitate cu hotărîrile luate la recenta Conferință națională a cadrelor de bază din învățămînt, este necesar să se pună un accent mai mare pe legarea organică a întregului învățămînt cu producția. Școala de 10 ani va trebui să asigure o pregătire unitară, de cultură generală și profesională, în concordanță cu cerințele economiei naționale, astfel încît la absolvire tinerii să se poată încadra cu bune rezultate într-o muncă socialmente utilă. În învățămîntul liceal este necesar să crească ponderea liceelor de specialitate, îndeosebi a celor industriale

și agricole, care urmează să cuprindă cel puțin 70 la sută din numărul total al elevilor.

În perioada cincinalului următor, învățămîntul superior și postliceal trebuie să asigure pregătirea a 180—200 mii de cadre cu pregătire superioară, din care peste 80 mii cu pregătire tehnică de specialitate. În anul 1980 numărul studenților va ajunge la 160 mii. Se impune luarea tuturor măsurilor în vederea înfăptuirii consecvente a sarcinilor stabilite în cadrul Conferinței cadrelor din învățămînt pentru unirea strînsă a învățămîntului superior cu cercetarea și producția, pentru reorganizarea lui într-o concepție unitară, pe o bază nouă, revoluționară, în concordanță cu cerințele concrete ale dezvoltării actuale și în perspectivă a societății românești.

Considerăm că și în acest domeniu avem o orientare clară, o bază materială corespunzătoare, dispunem de tot ce este necesar pentru ridicarea pe o treaptă superioară a învățămîntului de toate gradele, așezînd ferm la temelia școlii noastre concepția materialist-dialectică, tot ceea ce știința, gîndirea umană au creat mai bun. În acest fel, învățămîntul își va putea îndeplini cu cinste sarcinile de mare răspundere ce-i revin în pregătirea forței de muncă, a cadrelor, pentru toate sectoarele, în educarea tinerelor generații în spiritul concepției științifice revoluționare a partidului nostru, al dragostei față de patrie, față de partid, față de cauza socialismului, comunismului și păcii. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Pornind de la considerentul că societatea socialistă multilateral dezvoltată nu se poate realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, partidul a acordat și acordă o atenție deosebită dezvoltării activității de cercetare. Recenta Conferință națională a cadrelor din cercetare și

proiectare a dezbătut pe larg direcțiile și orientările activității științifice viitoare. Avem un program general de cercetare pe 10 ani, precum și programe speciale pe problemele prioritare ; pentru unele domenii există prognoze de lungă durată pînă în anul 2000. Pe această bază, putem asigura creșterea contribuției științei la înfăptuirea programului de modernizare și ridicare a nivelului tehnic și calitativ al întregii noastre economii, de perfecționare a întregii vieți sociale.

Trebuie îmbinate în mod cît mai armonios toate domeniile cercetării științifice, dezvoltîndu-se conlucrarea între ele, asigurîndu-se o strînsă interdependență între cercetarea aplicativă și cea fundamentală, care nu numai că nu se exclud, dar se condiționează reciproc. Fără îndoială, dezvoltînd frumoasele tradiții ale științei românești, cercetătorii, toți oamenii de știință nu vor precupeți nici un efort pentru a ridica activitatea de cercetare din țara noastră la un nivel superior, pentru a-i spori contribuția la accelerarea dezvoltării României pe calea socialismului și comunismului și, totodată, la progresul științific internațional. *(Aplauze puternice).*

3. Țelul suprem al politicii partidului — ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor

Stimați tovarăși,

Scopul întregii noastre activități economico-sociale, țelul suprem al politicii partidului nostru, esența misiunii sale istorice de transformare revoluționară a societății și de făurire a noii orînduiri este ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor, în concordanță cu necesitățile fiziologice științific determinate și cu cerințele spirituale

generate de progresul neîntrerupt al cunoașterii umane.

Ca rezultat al creșterii retribuției în anii trecuți și al încheierii acțiunii de majorare generală începută în luna august a acestui an, retribuția reală va fi în 1975 cu aproape 23 la sută mai mare decît în 1970, depășind nivelul prevăzut la Congresul al X-lea — de 18—20 la sută.

Aplicînd consecvent principiile eticii și echității socialiste, partidul a luat măsuri pentru asigurarea unei corelări judicioase între veniturile mici și cele mari, urmărind ca acestea să se încadreze în raportul de 1 : 6. În condițiile actuale, acest raport corespunde pe deplin principiilor socialiste de retribuire după cantitatea și calitatea muncii, asigură o cointeresare materială corespunzătoare, ține seama de contribuția adusă la producția de bunuri materiale și la activitatea socială de fiecare categorie de oameni ai muncii. Realizarea acestui raport s-a înfăptuit printr-o creștere mai substanțială a veniturilor mici, îndeosebi a veniturilor mici ale muncitorilor calificați. În felul acesta retribuția minimă generală a sporit de la 800 lei în 1970 la 1 140 lei, deci cu circa 42 la sută ; totodată, retribuția minimă a muncitorilor calificați s-a majorat de la circa 850 lei la 1 340 lei, ceea ce reprezintă o creștere de peste 60 la sută.

Au sporit, de asemenea, veniturile țărănimii, care în 1975 vor fi cu 35 la sută mai mari decît în 1971. Începînd cu anul 1971 s-a introdus venitul garantat pentru cooperatori, majorat în mai multe rînduri, ultima oară în 1974 ; s-a introdus venitul garantat pentru cadrele de conducere din cooperativele agricole, diferențiat în funcție de gradul de complexitate a muncii.

Prin crearea în cursul actualului cincinal a 1,3 milioane noi locuri de muncă, veniturile populației cresc cu circa 23 miliarde în comparație cu anul 1970. În cursul acestui cincinal pensiile au fost majorate cu 20 la sută. S-au mărit, de asemenea, alocațiile de stat pentru copii cu circa 47 la sută, fondul de cheltuieli destinat în acest scop în perioada anilor 1971—1974 fiind cu peste 3 miliarde lei mai mare decît s-a avut în vedere la elaborarea cincinalului. Totodată, au fost majorate bursele studenților și elevilor. S-a dezvoltat, de asemenea, asistența medicală ; s-a trecut la gratuitatea asistenței medicale pentru țărănimea cooperatistă. În general, cheltuielile social-culturale au sporit cu 50 la sută față de cele din cincinalul precedent. Pe această cale, fiecare om al muncii primește venituri suplimentare care reprezintă 23—25 la sută față de retribuție.

Ca rezultat al măsurilor arătate, veniturile reale totale ale populației vor fi în 1975 cu circa 55 la sută mai mari decît în 1970.

Pe baza dezvoltării producției de bunuri materiale a crescut și s-a diversificat fondul de mărfuri destinat populației, îmbunătățindu-se continuu aprovizionarea. Astfel, volumul desfacerilor de mărfuri va fi în 1975 cu circa 52 la sută mai mare decît în 1970. O creștere accentuată au cunoscut serviciile, al căror volum va fi în 1975 cu circa 70 la sută mai mare decît în 1970. A continuat să se dezvolte baza materială a turismului, pentru odihna și tratamentul oamenilor muncii. În acest cincinal se vor realiza peste 500 mii de apartamente din fondurile și cu sprijinul statului, depășindu-se prevederile Directivelor Congresului al X-lea. La aceasta se adaugă circa 250 mii de locuințe construite la sate și orașe de către populație.

Putem deci afirma că eforturile depuse de oamenii muncii pentru îndeplinirea cincinalului înainte de

termen au creat condiții mai bune pentru înfăptuirea măsurilor de ridicare a nivelului de trai, rezultatele creșterii economiei naționale resimțindu-se din plin în viața fiecărei familii, a fiecărui cetățean al patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Directivele Congresului al XI-lea prevăd — ca rezultat al dezvoltării economico-sociale a țării — realizarea unui vast program de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Retribuția medie nominală se va majora față de anul 1975 cu 24—26 la sută. În acest fel, în condițiile creșterii indicelui de prețuri cu circa 5 la sută pe cincinal, se va asigura sporirea retribuției reale cu 18—20 la sută. La sate, veniturile reale provenite din munca în cooperativele agricole de producție, precum și din gospodăriile personale vor crește, pe o persoană activă, cu 20—25 la sută. În perioada 1976—1980 fondurile alocate de la bugetul statului pentru finanțarea acțiunilor social-culturale se vor mări cu aproape 50 la sută față de actualul cincinal. Va fi majorată pensia de asigurări sociale în medie cu 15—16 la sută. Vor crește, de asemenea, pensiile membrilor cooperativelor agricole de producție. Se vor lua noi măsuri pentru sporirea alocației de stat pentru copii și creșterea locurilor în creșe și cămine, asigurîndu-se condiții tot mai bune de dezvoltare fizică și psihică a copiilor, a tinerei generații.

Crearea a peste un milion de noi locuri de muncă va aduce o contribuție importantă la majorarea veniturilor populației. Ca rezultat al creșterii retribuției și fondurilor sociale, al sporirii veniturilor datorită creării a noi locuri de muncă, veniturile totale reale ale populației vor fi în 1980 cu 35—37 la sută mai mari decît în 1975.

În cursul cincinalului următor se va trece la generalizarea reducerii săptămînii de lucru la 42—44 de ore, în condițiile creșterii veniturilor oamenilor

muncii. Aceasta impune luarea de măsuri deosebite în vederea ridicării productivității muncii, îmbunătățirii organizării întregii activități, astfel încît să nu se producă influențe negative asupra producției, asupra dezvoltării generale a societății.

Înfăptuirea prevederilor planului de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1976—1980 va asigura creșterea volumului desfacerilor de mărfuri către populație cu 40—45 la sută față de actualul cincinal. În acest domeniu trebuie să pornim de la elaborarea unor criterii științifice de determinare a nivelului și structurii consumului, în raport cu cerințele fiziologice și psihice ale omului, cu necesitatea asigurării condițiilor pentru o dezvoltare corespunzătoare a populației, pentru menținerea vigorii fizice și intelectuale a poporului nostru. Totodată, se impune înlăturarea cu hotărîre a tendințelor de risipă și acumulare a unor produse peste necesarul științific fundamentat.

Realizarea desfacerii în bune condiții a volumului de mărfuri prevăzut pentru viitorul cincinal necesită perfecționarea continuă a activității Ministerului Comerțului Interior, a Uniunii Cooperativelor de Consum, a tuturor unităților comerciale. Sarcini importante revin, de asemenea, consiliilor populare, comitetelor județene, orășenești și comunale de partid.

În perioada următorului cincinal, prestațiile de servicii vor crește într-un ritm de 10—11 la sută anual, acordîndu-se prioritate prestațiilor pentru construcții și reparații, gospodărie comunală și nevoile casnice.

În domeniul asistenței sanitare vor trebui luate măsuri hotărîte pentru îmbunătățirea activității de apărare a sănătății poporului, combaterea bolilor, refacerea forței de muncă. Se impune o mai mare preocupare pentru asistența medicală necesară spo-

ririi natalității — necesitate obiectivă pentru menținerea tinereții și vigorii poporului nostru. În scopul asigurării bazei materiale a ocrotirii sănătății, se vor aloca fonduri de investiții de 6,5 miliarde lei, adică mai mult decît s-a realizat în deceniul 1961—1970. Vor fi date în folosință 45 spitale noi, cu peste 23 mii paturi, 41 policlinici, precum și alte unități pe întreg teritoriul țării. Se va asigura construirea a încă 100 de mii noi locuri în creșe și circa 130 mii locuri în grădinițe și cămine, ceea ce va permite satisfacerea completă a necesităților în acest domeniu. Paralel cu dezvoltarea bazei materiale a ocrotirii sănătății, se impune o continuă îmbunătățire a activității corpului sanitar, în vederea creșterii calității asistenței sanitare. În perioada anilor 1976—1980 se vor construi 815 mii apartamente fizice. Statul va acorda, în conformitate cu prevederile legii, credite oamenilor muncii pentru a-și construi locuințe proprii și, totodată, va aloca fondurile necesare realizării unui însemnat număr de locuințe proprietate de stat. De asemenea, în această perioadă se vor construi cămine pentru nefamiliști cu circa 200 mii locuri ; în acest fel, în 1980 vor exista peste 500 mii locuri în cămine pentru nefamiliști, asigurîndu-se practic toate cerințele de locuință ale tineretului în primii ani de activitate. În același timp, se prevede construirea de către populație a 250—300 mii de locuințe în regie proprie. Se cere o preocupare sporită pentru calitatea execuției locuințelor, precum și pentru diversificarea lor arhitecturală, valorificînd mai larg specificul arhitecturii românești, al fiecărei zone și localități.

Odată cu realizarea acestui vast program de dezvoltare economico-socială, va trebui să se acorde o atenție mai mare măsurilor de împiedicare a poluării, de conservare nealterată a mediului înconjură-

tor, asigurînd astfel condiții de viață cît mai corespunzătoare poporului, atît în prezent, cît și în viitor. Realizarea tuturor acestor măsuri va duce la satisfacerea la un nivel ridicat a cerințelor materiale și spirituale ale întregului popor, la afirmarea plenară a personalității umane. Vom parcurge astfel și în acest domeniu un drum important pe calea înfăptuirii prevederilor Programului partidului, a afirmării în viață a principiilor eticii și echității socialiste, a înaintării spre societatea dreptății, libertății și bunăstării — societatea comunistă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

4. Participarea activă a României la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale

Stimați tovarăși,

Dezvoltarea economico-socială în ritm intens a țării impune lărgirea schimburilor economice, realizarea unei largi cooperări în producție cu alte state. România va participa și în viitor, în mod activ, la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că aceasta constituie o necesitate obiectivă pentru progresul economico-social al fiecărei țări — deci și al României — precum și pentru realizarea unei noi ordini economice internaționale, pentru cauza colaborării și păcii în lume.

Pe baza creșterii economiei naționale, volumul comerțului exterior urmează să sporească în perioada 1976—1980 cu 72—80 la sută față de actualul cincinal, depășind ritmul de creștere a produsului social și venitului național.

România va situa pe primul plan extinderea colaborării economice cu toate țările socialiste, care vor continua să dețină ponderea principală în comerțul nostru exterior. Vom intensifica activitatea de cooperare în producție cu țările socialiste, prin realizarea unor obiective comune, în diferite domenii de activitate. Fără îndoială, un loc important în relațiile economice și de cooperare în producție vor ocupa țările membre ale C.A.E.R. — în cadrul înfăptuirii „Programului complex". Noi pornim în mod constant de la necesitatea extinderii acestei colaborări, pe baza principiilor marxist-leniniste, ale deplinei egalități, adoptate de comun acord. Obiectivul colaborării în vederea înfăptuirii „Programului complex" îl constituie progresul mai rapid al fiecărei economii naționale, intensificarea procesului de egalizare a nivelului de dezvoltare a țărilor membre și, totodată, creșterea pe această bază a forței sistemului socialist mondial. Înfăptuirea cooperării în producție trebuie să constituie un exemplu de relații între țări care construiesc noua orînduire socială, să ducă la dezvoltarea puternică a fiecărei economii naționale, la întărirea rolului planului național unic, la creșterea forței economice și sociale, a bunăstării fiecărui popor. Pornim de la faptul că numai prin dezvoltarea forțelor de producție și înflorirea generală a societății în fiecare țară socialistă se va asigura afirmarea cu putere a idealurilor socialismului, vor crește forța tuturor țărilor socialiste, prestigiul socialismului în întreaga lume. *(Aplauze puternice).* O atenție deosebită în cadrul cooperării în producție trebuie acordată satisfacerii într-o măsură tot mai mare a necesităților țărilor membre, de materii prime, combustibil și surse de energie, de mașini-unelte, utilaje și instalații. Dezvoltarea activității C.A.E.R. trebuie să urmărească realizarea unor raporturi juste, echitabile în

domeniul prețurilor, ținîndu-se seama de legile obiective economice, de tendințele mondiale, combătîndu-se în același timp cu fermitate fenomenele speculative care duc la creșterea și fluctuația prețurilor materiilor prime și produselor industriale, în fapt, la dezorganizarea activității economice, cu grave consecințe pentru fiecare țară. Se impune să se acorde o atenție sporită agriculturii, asigurării unor prețuri corespunzătoare, mai avantajoase pentru produsele agricole. Este necesară accentuarea caracterului democratic al activității organelor C.A.E.R., astfel încît acestea să ofere și din acest punct de vedere un exemplu de relații noi, să contribuie la realizarea unei noi ordini economice internaționale. *(Aplauze puternice).*

Un rol tot mai important vor avea relațiile economice ale României cu țările în curs de dezvoltare. În următorul cincinal vom intensifica schimburile și îndeosebi cooperarea în producție cu aceste țări, acționînd pentru realizarea în comun a unei serii de obiective industriale și agricole — sub formă de societăți mixte sau sub alte forme, reciproc avantajoase — care să contribuie la dezvoltarea mai rapidă a forțelor de producție în fiecare țară, la creșterea venitului național și, pe această bază, la ridicarea nivelului material și spiritual al popoarelor din fiecare țară.

În spiritul principiilor coexistenței pașnice, al necesității participării active la diviziunea internațională a muncii, România va amplifica relațiile cu toate țările lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Considerăm că există largi posibilități de a extinde aceste schimburi, de a realiza cooperări în producție, inclusiv prin formarea unor societăți mixte, ceea ce va așeza pe o bază trainică, de lungă durată, relațiile dintre România și țările respective.

Pornim în mod consecvent, în relațiile economice externe, de la necesitatea respectării deplinei egalități în drepturi și avantajului reciproc, a dezvoltării unor schimburi echitabile și realizării unei cooperări în producție care să corespundă intereselor fiecărei părți, progresului general al economiei internaționale, înscriindu-se, totodată, pe linia înfăptuirii unei economii echilibrate pe plan mondial.

*

Iată, tovarăși, direcțiile principale ale dezvoltării economico-sociale a țării noastre în următorul cincinal, perspectivele mărețe ce se deschid pentru avîntul impetuos al forțelor de producție, pentru crearea unei puternice baze tehnico-materiale, în vederea înfăptuirii societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor. Iată, de asemenea, orientările în baza cărora vom acționa pentru extinderea colaborării economice internaționale și participarea tot mai activă a României la diviziunea mondială a muncii.

Avem în fața noastră un Program — bazat pe ce am realizat pînă acum — care deschide o perspectivă minunată dezvoltării României pe calea nouă a progresului și civilizației.

Unanimitatea cu care aceste documente — Programul și Directivele — au fost aprobate de oamenii muncii, au fost adoptate în cadrul organizațiilor de partid, al conferințelor județene, municipale și orășenești demonstrează că ele corespund pe deplin năzuințelor poporului nostru, răspund în cel mai înalt grad voinței sale de a-și făuri o viață tot mai îmbelșugată, liberă și fericită, hotărîrii de a edifica, sub conducerea partidului, societatea socialistă multilateral dezvoltată în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

5. Schimbările profunde ce se produc în structura societății românești, perfecționarea continuă a activității de conducere a vieții economice și sociale, ridicarea rolului statului în organizarea construcției socialiste

Dragi tovarăși,

Ca rezultat al progresului impetuos al forțelor de producție, al dezvoltării în ritm înalt a industriei socialiste, agriculturii și celorlalte sectoare de activitate, au avut loc profunde schimbări în structura societății românești.

Forța de muncă care lucrează în industrie și în celelalte ramuri neagricole a crescut la peste 60 la sută, în timp ce forța de muncă din agricultură s-a redus de la circa 50 la sută la aproximativ 38 la sută. A crescut, de asemenea, ponderea intelectualității, îndeosebi a celei tehnice, care joacă un rol tot mai important în dezvoltarea economico-socială a țării.

În conformitate cu prevederile Programului partidului și ale Directivelor, în următorul cincinal aceste schimbări vor continua să se accentueze, ponderea forței de muncă din industrie și celelalte ramuri neagricole crescînd la peste 70 la sută, iar pînă în 1990 la circa 85—88 la sută. În acest cadru se va realiza, pentru prima dată în societatea românească, rolul preponderent al oamenilor muncii din industrie — care vor reprezenta în 1980 aproape 40 la sută din totalul populației active. Ca urmare a mecanizării și modernizării generale a agriculturii, a organizării superioare a muncii în această ramură de producție, ponderea forței de muncă în agricultură va continua să se reducă, ajungînd la circa 28 la sută în 1980 și la 15—12 la sută în 1990. În

același timp, va cunoaște o puternică dezvoltare întreaga intelectualitate, cu deosebire cea tehnică, va spori rolul acesteia în activitatea de producție și cercetare, în dezvoltarea generală a societății.

Toate aceste transformări, cu adevărat revoluționare, în nivelul de dezvoltare a forțelor de producție, în structura socială a țării vor produce, fără îndoială, modificări radicale și în modul de viață și gîndire al poporului, al întregii societăți românești. Se va ajunge, astfel, la accentuarea procesului de dispariție treptată a deosebirilor dintre clase și categorii sociale, la apropierea condițiilor lor de muncă și viață, a nivelului lor de cunoștințe profesionale, culturale și politice, ceea ce va avea ca rezultat accentuarea procesului de omogenizare a societății, de formare a poporului muncitor unic, animat de aceleași interese și idealuri.

Pornind de la principiile materialismului dialectic și istoric cu privire la rolul și însemnătatea națiunii în asigurarea progresului societății, partidul se va preocupa și în viitor de dezvoltarea și înflorirea continuă a națiunii noastre socialiste, de valorificarea plenară a tuturor energiilor și forțelor sale creatoare, urmărind accentuarea trăsăturilor și caracteristicilor ei noi, determinate de unitatea de interese și idealuri ale poporului, de ideologia și concepția revoluționară unitară ce stau la baza întregii societăți.

Partidul va acționa permanent pentru asigurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, creînd condițiile economice, politice și sociale necesare pentru ca toți cetățenii, români, maghiari, germani și de alte naționalități, să se poată afirma nestingherit în toate domeniile vieții sociale, să participe activ la conducerea societății, să beneficieze în mod egal de roadele civilizației socialiste și comuniste.

Călăuzindu-se neabătut de principiile politicii naționale marxist-leniniste înscrise în Program, partidul nostru va acționa pentru întărirea continuă a unității și frăției tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, pentru dezvoltarea muncii lor unite în vederea înfloririi patriei comune — Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Tovarăși,

După reorganizarea teritorial-administrativă, reducerea unor verigi intermediare între conducerea centrală și unitățile de bază și apropierea acestora, partidul a trecut la înfăptuirea măsurilor de concentrare organizată a activității industriale, economice, în vederea unei mai bune specializări a producției, evitării paralelismelor, concentrării forțelor în unități puternice. Au fost create centralele economice, s-a trecut la regruparea unor întreprinderi, s-au adus îmbunătățiri structurii lor organizatorice. Toate acestea au asigurat îmbunătățirea simțitoare a activității economice, au exercitat o influență pozitivă puternică asupra conducerii dezvoltării armonioase, proporționale a tuturor sectoarelor de activitate.

Un rol important a avut crearea comitetelor și consiliilor oamenilor muncii — organe colective de conducere a tuturor unităților de producție. Introducerea principiului conducerii colective — de la unitățile economice, sociale, administrative de jos și pînă la ministere și guvern — are o importanță revoluționară în societatea noastră. Aceasta a dus la creșterea răspunderii și participării active a cadrelor de bază, economice, de partid și de stat, a maselor de oameni ai muncii la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, a societății socialiste în ansamblu.

A fost adoptat, de asemenea, un șir de măsuri cu privire la planificarea activității economico-sociale, financiare și din alte domenii.

Toate acestea au asigurat crearea, pe baza concepției materialismului dialectic și istoric, a unui cadru nou, corespunzător schimbărilor produse în forțele și relațiile de producție din societatea noastră.

Concomitent cu mai buna organizare și concentrare a activității economice sociale, s-au întreprins măsuri de simplificare a aparatului de stat, de perfecționare a organizării acestuia, de reducere a unor verigi intermediare. Efectivul aparatului de stat a fost redus cu circa 20 la sută.

Experiența de pînă acum demonstrează că măsurile luate pentru îmbunătățirea organizării activității economice și sociale a statului, a conducerii și planificării, pentru promovarea principiilor conducerii științifice în toate domeniile de activitate corespund pe deplin noilor condiții din țara noastră, exercitînd o influență tot mai pozitivă asupra dezvoltării generale a societății.

Fără îndoială că noile schimbări în dezvoltarea forțelor de producție și în structura socială ce se vor produce în anii următori vor reclama în continuare preocuparea permanentă a partidului și statului pentru perfecționarea organizării și conducerii economiei și vieții sociale. În felul acesta vom asigura o concordanță continuă, cît mai deplină, între schimbările din societate, formele de organizare și relațiile de producție, în vederea dezvoltării armonioase a țării, a soluționării la timp a contradicțiilor, asigurării progresului neîntrerupt al întregii societăți.

Vom acționa întotdeauna în spiritul concepției materialismului dialectic și istoric, îndepărtînd în mod conștient și organizat formele vechi care nu

mai corespund necesităţilor sociale, sprijinind şi promovînd noul în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice).*

Partidul nostru porneşte, de asemenea, de la concepţia materialismului dialectic şi istoric privind rolul statului în diferitele etape ale dezvoltării societăţii omeneşti. Fără îndoială, pe măsura schimbărilor ce se vor produce în structura societăţii, a perfecţionării activităţii de conducere şi planificare, se vor schimba şi funcţiile statului, accentuîndu-se tot mai mult rolul său de organizator al vieţii economico-sociale. În această concepţie de ansamblu, oglindită pe larg în Programul partidului, vom continua să acţionăm şi în viitor, întărind continuu acele funcţii ale statului care vor corespunde diferitelor etape de dezvoltare ale societăţii noastre. Totodată, vom merge hotărît pe calea perfecţionării cadrului organizatoric de participare tot mai largă şi activă a maselor populare, a întregului popor la conducerea vieţii economico-sociale, a întregii activităţi a statului nostru socialist. Vom acţiona în continuare pentru perfecţionarea activităţii de planificare, pornind de la necesitatea conducerii tuturor proceselor de dezvoltare economico-socială pe baza planului naţional unic. Totodată, vom pune un accent tot mai mare pe creşterea iniţiativei şi autonomiei unităţilor economice şi teritorial-administrative, sporind răspunderea acestora atît în elaborarea planului, cît şi în înfăptuirea prevederilor sale, în realizarea întregii politici de dezvoltare a statului nostru.

Un rol tot mai important vor avea în viitor consiliile populare judeţene, orăşeneşti şi comunale, în dezvoltarea economico-socială a judeţelor şi localităţilor patriei noastre. Creşterea rolului lor va fi determinată şi de aplicarea politicii de repartiţie judicioasă a forţelor de producţie pe întregul teri-

toriu al țării, de ridicarea tot mai rapidă a județelor și localităților rămase mai în urmă.

La baza conducerii vieții economico-sociale, a întregii activități a statului va sta principiul centralismului democratic, asigurîndu-se îmbinarea armonioasă a conducerii unitare — pe baza planului național — a tuturor proceselor sociale, a întregii dezvoltări a țării, cu creșterea răspunderii și autonomiei unităților locale, cu participarea activă a maselor la conducerea societății. Împletirea dialectică a acestor două laturi ale principiului de conducere a societății constituie o cerință legică a dezvoltării noastre sociale, asigurînd unirea eforturilor întregului popor în înfăptuirea neabătută a programului partidului de ridicare a țării pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la realitățile actuale, de la faptul că atîta timp cît există imperialismul se menține și pericolul unor noi agresiuni și războaie, de la necesitatea și răspunderea salvgardării cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității țării, partidul și guvernul vor acorda toată atenția întăririi capacității de apărare a patriei, dezvoltării forțelor armate, dotării lor cu mijloacele corespunzătoare, ridicării nivelului lor de luptă și de pregătire politică. Ne vom preocupa și în viitor de întărirea gărzilor patriotice, de pregătirea militară a tineretului, pornind de la faptul că apărarea patriei, a cuceririlor noastre socialiste este o datorie sfîntă a tuturor cetățenilor și că orice război de apărare face necesară participarea la luptă, într-o formă sau alta, a întregului popor. *(Aplauze puternice).*

Vom acorda, de asemenea, în continuare, atenția necesară îmbunătățirii activității organelor Ministerului de Interne, a organelor de securitate și miliție, cărora le revin sarcini importante în lupta

împotriva oricăror încercări ale elementelor dușmănoase de a atenta, sub o formă sau alta, la cuceririle noastre revoluționare, în apărarea avutului obștesc, a avutului fiecărui cetățean, în asigurarea ordinii publice și a liniștii oamenilor muncii. Ele trebuie să vegheze cu strictețe la aplicarea fermă a legilor, neadmițînd nici un fel de abuz, de încălcare a legalității socialiste, dar, totodată, nepermițînd tolerarea, nepedepsirea celor care încalcă legile țării. În acest sens se impune realizarea unei conlucrări tot mai strînse între organele Ministerului de Interne și masele de oameni ai muncii, participarea activă a cetățenilor la adoptarea și aplicarea măsurilor de apărare a cuceririlor revoluționare ale întregului nostru popor. *(Vii aplauze)*.

Vom acționa pentru perfecționarea în continuare a activității organelor de justiție și procuratură, care trebuie să acționeze cu fermitate, în strînsă legătură cu masele de oameni ai muncii, pentru aplicarea consecventă a legilor și pedepsirea exemplară a celor vinovați, veghind, totodată, la respectarea cu sfințenie a legalității socialiste, la împiedicarea oricărui abuz. Dezvoltarea legalității socialiste impune intensificarea activității de explicare a legilor, în vederea cunoașterii lor de către toți oamenii muncii. Pe această bază, este necesar să asigurăm respectarea cu sfințenie a prevederilor Constituției și legilor țării de către toți cetățenii, fără nici o deosebire.

Ținînd seama de sarcinile mari ce ne stau în față, se impun măsuri tot mai hotărîte pentru buna organizare și funcționare a Consiliului de Miniștri, a ministerelor, pentru întărirea controlului îndeplinirii hotărîrilor, pentru creșterea răspunderii fiecărui membru al Consiliului de Miniștri, fiecărui minister în realizarea sarcinilor trasate de partid. Se impune îmbunătățirea muncii Consiliului Organizării Eco-

nomice și Sociale a României și a Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activității Economice și Sociale. Trebuie să avem permanent în vedere că buna organizare a tuturor sectoarelor de activitate, controlul exigent și soluționarea la fața locului a problemelor constituie laturi esențiale ale conducerii științifice.

Pe baza experienței de pînă acum se impun măsuri de îmbunătățire a activității Consiliului Suprem al Dezvoltării Economico-Sociale, de ridicare a nivelului științific al muncii sale, pe baza cunoașterii temeinice a realităților, a legităților dezvoltării sociale, în vederea adoptării celor mai corespunzătoare măsuri pentru progresul neîntrerupt al patriei noastre.

S-a perfecționat, în această perioadă, activitatea Marii Adunări Naționale. Numărul legilor adoptate în acești ani, menite să reglementeze, pe baze noi, diferitele domenii ale vieții sociale, depășește volumul întregii activități legislative desfășurate de la 23 August 1944 pînă în 1970. Comisiile Marii Adunări Naționale au contribuit la elaborarea legilor, au exercitat un control mai activ asupra diferitelor sectoare de activitate, asupra modului cum se aplică prevederile legii.

În procesul dezvoltării continue a democrației socialiste, și în viitor Marea Adunare Națională — organul suprem al puterii de stat — va avea de îndeplinit un rol esențial în realizarea programului partidului, a politicii interne și externe a statului. Vom acționa cu toată hotărîrea pentru perfecționarea continuă a activității Marii Adunări Naționale, pentru creșterea răspunderii deputaților în fața alegătorilor, a întregului popor, aceasta fiind o latură deosebit de importantă a lărgirii democrației noastre socialiste.

Pornind permanent de la necesitatea înfăptuirii principiilor marxist-leniniste privind participarea maselor populare la conducerea societății, adîncirea și perfecționarea continuă a democrației socialiste, vom asigura creșterea rolului organizațiilor de masă și obștești — sindicatele, organizațiile de tineret, de femei, uniuni cooperatiste, uniuni de creație, Frontul Unității Socialiste — în viața societății noastre, în dezbaterea largă a politicii interne și externe a țării, în mobilizarea oamenilor muncii la înfăptuirea Programului partidului. Rolul acestor organizații va trebui să crească în conformitate cu prevederile legilor, cu sarcina de a participa nemijlocit la activitatea tuturor organismelor economico-sociale și de stat, cu răspunderea ce le revine în fața diferitelor categorii de oameni ai muncii.

Sîntem ferm hotărîți să asigurăm și în viitor cadrul organizatoric cel mai adecvat, condițiile cele mai propice pentru participarea amplă și efectivă a poporului la adoptarea hotărîrilor care privesc bunul mers al țării. Vom supune în continuare legile și hotărîrile importante dezbaterii publice, astfel încît, înainte de a fi adoptate de Marea Adunare Națională, să existe garanția că ele corespund necesităților reale ale societății, dorințelor și intereselor întregului nostru popor. Sîntem convinși că numai asigurînd realizarea democrației socialiste reale putem înfăptui cu succes Programul partidului, politica sa internă și externă. Pornim neabătut de la principiul marxist-leninist că dezvoltarea democrației socialiste, făurirea conștientă de către popor a propriei sale istorii constituie o necesitate obiectivă a edificării noii orînduiri. Numai împreună cu întregul popor vom asigura victoria societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

IV

ÎNTĂRIREA ROLULUI PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ÎN CONDUCEREA ÎNTREGII NOASTRE NAȚIUNI PE CALEA EDIFICĂRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI A COMUNISMULUI ÎN ROMÂNIA

Dragi tovarăși,

În perioada dintre cele două congrese, Comitetul Central, întregul partid au desfășurat o intensă activitate organizatorică, politică, ideologică, de unire a eforturilor comuniștilor, ale maselor largi de oameni ai muncii, ale întregului popor în vederea înfăptuirii neabătute a programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, a politicii interne și externe a partidului. În activitatea tumultuoasă desfășurată în toate sectoarele vieții economico-sociale s-au afirmat cu putere sporită rolul conducător al partidului, capacitatea sa de a asigura dezvoltarea intensă și proporțională a tuturor compartimentelor societății, ridicarea bunăstării și fericirii întregii noastre națiuni socialiste. Tocmai datorită acestei uriașe activități de fiecare zi, fermității cu care înfăptuiește neabătut politica de transformare revoluționară a societății noastre, partidul se bucură de stima și încrederea întregului popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Continuator al unor vechi tradiții revoluționare ale poporului, ale mișcării muncitorești, călit în grele și îndelungate lupte de clasă, în munca pentru înfăptuirea noii orînduiri sociale, partidul nostru se prezintă la cel de-al XI-lea Congres mai puternic și mai unit ca oricînd, hotărît să-și îndeplinească neabătut

misiunea istorică de forță politică conducătoare a poporului român pe calea spre comunism. *(Aplauze puternice, îndelungate; se scandează: „P.C.R. — P.C.R.“).* Ca rezultat al activității sale consacrate fericirii poporului, al încrederii de care se bucură în masele largi ale celor ce muncesc, rîndurile partidului au crescut continuu, numărînd astăzi aproape 2 480 000 de membri — cu peste 500 000 mai mult decît la Congresul al X-lea. Datorită creșterii rîndurilor clasei muncitoare, sporirii rolului ei în societate, ponderea muncitorilor în partid a crescut de la 42,6 la sută în 1969, la 48,37 la sută în prezent. Numărul membrilor de partid proveniți din rîndurile țărănimii cooperatiste este de circa 22 la sută, iar din rîndul intelectualității de peste 21 la sută. Merită subliniat că peste 71 la sută din efectivul total al partidului lucrează nemijlocit în sfera producției materiale. Din numărul total al membrilor de partid, aproape 25 la sută îl reprezintă femeile. În ce privește compoziția națională, peste 89 la sută din membrii partidului sînt români, circa 8 la sută maghiari, iar restul de naționalitate germană și de alte naționalități.

Putem aprecia că, din punct de vedere numeric, al compoziției sociale și naționale, partidul reflectă stadiul actual al dezvoltării societății noastre, schimbările produse în structura societății; aceasta asigură cuprinderea și conducerea directă de către partid a tuturor sectoarelor activității economico-sociale.

Considerăm că în viitor, odată cu primirea în continuare în partid a celor mai înaintați muncitori, țărani, intelectuali, oameni ai muncii din toate sectoarele, fără deosebire de naționalitate, va trebui să acordăm mai multă atenție primirii în partid a unui număr mai mare de femei; totodată, trebuie să ve-

ghem la primirea în partid a unui număr mai mare de tineri, păstrînd un raport corespunzător din punct de vedere al vîrstelor, asigurînd împrospătarea continuă a partidului cu forțe noi. În general, va trebui sporită exigența față de calitățile celor primiți în partid, concomitent cu ridicarea nivelului de conștiință și de pregătire politică și ideologică a tuturor comuniștilor.

Partidul dispune de un activ format din sute de mii de oameni care, împreună cu organele de partid comunale, orășenești, județene, cu organele centrale ale partidului, desfășoară o vastă activitate politică, organizatorică și ideologică. Pe baza experienței de pînă acum va trebui să lărgim și să intensificăm munca activului de partid, a tuturor comuniștilor, să întărim spiritul de răspundere și participarea activă a cadrelor, a tuturor comuniștilor la elaborarea și înfăptuirea atît a hotărîrilor organelor centrale, cît și a hotărîrilor proprii. Principiul muncii colective trebuie să călăuzească permanent activitatea tuturor organelor și organizațiilor de partid.

Va trebui să îmbunătățim în continuare activitatea organizatorică, de cuprindere a tuturor sectoarelor, de repartizare a cadrelor și forțelor în conformitate cu necesitățile muncii, cu pregătirea și capacitatea fiecăruia, să întărim controlul, să ridicăm spiritul de răspundere al tuturor comuniștilor pentru înfăptuirea Programului partidului, pentru soluționarea multiplelor probleme ridicate de viață.

Este necesar să veghem permanent ca spiritul critic și autocritic să se manifeste din plin în întreaga activitate a organelor și organizațiilor de partid. Nu trebuie să uităm nici un moment că dezvăluirea curajoasă a lipsurilor, lupta hotărîtă împotriva lor, recunoașterea greșelilor și neajunsurilor din activitatea organelor și organizațiilor de partid, a fiecărui activist, a fiecărui comunist constituie garanția lichi-

dării lipsurilor, a îmbunătățirii activității, a înfăptuirii cu succes a sarcinilor ce ne stau în față.

În întreaga muncă de partid trebuie aplicat consecvent principiul centralismului democratic, îmbinînd armonios conducerea unitară, disciplina fermă în înfăptuirea hotărîrilor congreselor, plenarelor, organelor centrale de partid, cu creșterea răspunderii și inițiativei fiecărei organizații de partid. Aplicarea acestui principiu, cu cele două laturi ale sale, asigură dezvoltarea democrației de partid, participarea tuturor cadrelor, a întregului activ, a tuturor comuniștilor la conducerea vieții de partid ; totodată, aceasta determină întărirea disciplinei și unității partidului — condiție esențială pentru îndeplinirea rolului său de forță politică conducătoare în întreaga viață socială, pentru înfăptuirea cu succes a Programului și Directivelor, pentru înaintarea tot mai fermă a țării noastre pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

Succesele noastre sînt legate nemijlocit de munca sutelor de mii de cadre — la diferite niveluri — care înfăptuiesc neabătut politica partidului, își îndeplinesc cu cinste sarcinile încredințate, dovedesc înaltă răspundere față de partid, față de interesele oamenilor muncii, față de cauza socialismului. Va trebui desfășurată o activitate și mai intensă pentru promovarea în diferite sectoare ale muncii de partid și de stat, ale activității economice și sociale, a celor mai buni militanți care demonstrează prin activitatea practică, prin preocuparea de a-și perfecționa continuu stilul și metodele de muncă, posibilitatea de a răspunde exigențelor crescînde ridicate de mersul înainte al societății noastre. Nu trebuie uitat nici un moment că dezvoltarea intensă a tuturor sectoarelor vieții economice și sociale, așezarea la baza întregii noastre activități a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane impun cadrelor, tuturor acti-

viștilor și militanților partidului o înaltă pregătire politică și de specialitate. Avem, în această privință, rezultate pozitive ; dispunem de un sistem corespunzător de școli și cursuri pentru formarea și perfecționarea cadrelor — atît pe linie de partid, cît și pe linie de stat — inclusiv a cadrelor de conducere. Principalul este să alegem, să repartizăm și să promovăm cadrele, activiștii, după capacitățile lor, asigurînd în toate sectoarele cadre, activiști în stare să soluționeze problemele cele mai complexe. În acest domeniu trebuie să aplicăm corespunzător criteriile privind pregătirea profesională și politică, împrospătarea continuă cu forțe tinere, îmbinarea armonioasă a experienței cu elanul tineresc și combativitatea. Este, de asemenea, necesar să asigurăm trecerea periodică a cadrelor de la o muncă la alta, pentru a împiedica manifestările de rutină, pentru a cultiva permanent spiritul de muncă novator, lupta hotărîtă împotriva vechiului, promovarea noului, spiritul revoluționar ce trebuie să caracterizeze activitatea tuturor cadrelor și activiștilor, de fapt a întregului nostru partid. *(Aplauze puternice).*

În conformitate cu experiența de pînă acum, sînt necesare unele modificări în Statutul partidului.

Ținînd seama de rolul tot mai important al organelor de partid, se prevede pentru membrii acestora obligativitatea unui stagiu în partid și în activitatea de conducere, în cadrul diferitelor organe conducătoare. Astfel, pentru alegerea într-un comitet de partid, comunistul trebuie să aibă un stagiu minim în partid și să fi făcut parte din biroul unei organizații de partid. Acest principiu se va aplica pentru toate organele de conducere, inclusiv pentru Comitetul Central al partidului. Astfel, comuniștii ce vor fi aleși într-un organ superior vor avea o experiență îndelungată în munca de partid, vor putea să aducă o contribuție activă la munca comitetului respectiv.

De asemenea, pornind de la rolul important al Comitetului Executiv al Comitetului Central, se prevede ca în viitor acesta să aibă denumirea de Comitet Politic Executiv al Comitetului Central. Această denumire corespunde mai bine rolului său de a conduce întreaga activitate a partidului între plenarele Comitetului Central. În același timp, se introduce în Statut prevederea cu privire la constituirea de către Comitetul Politic Executiv a Biroului Permanent, cu atribuții de conducere a activității curente, care va răspunde direct în fața Comitetului Politic Executiv pentru activitatea sa.

Aceste modificări au drept scop perfecționarea activității de conducere în partidul nostru. De asemenea, în Statut se mai aduc unele precizări determinate de experiența activității de pînă acum.

Îndeplinirea rolului politic conducător al partidului nu se poate realiza prin metode administrative, ci printr-o intensă activitate politică, organizatorică și educativă, prin unirea maselor largi ale oamenilor muncii, a întregului popor. Actualele forme democratice de conducere, adunările generale ale oamenilor muncii, consiliile și comitetele oamenilor muncii, alte organisme asigură cadrul organizatoric corespunzător pentru întărirea continuă a legăturilor partidului cu masele largi populare. Va trebui să asigurăm desfășurarea cu regularitate a conferințelor naționale pe diferite domenii de activitate, consultarea largă, democratică, a cadrelor de partid și de stat, din economie, cercetare, învățămînt, dezbaterea și elaborarea în mod colectiv a programelor de viitor, a măsurilor de înfăptuire a hotărîrilor partidului și legilor statului.

Organizațiile de masă și obștești sînt chemate să desfășoare o largă muncă politică și organizatorică în rîndul maselor largi populare, pentru participarea activă a acestora la înfăptuirea sarcinilor construc-

ției socialiste, să se preocupe de soluționarea, în concordanță cu prevederile Programului partidului, a problemelor privind condițiile de viață, de muncă, de învățămînt ale întregului popor.

Sarcini de mare răspundere revin sindicatelor, care reunesc în rîndurile lor milioane de oameni ai muncii. Este necesar ca în viitor conducerile sindicatelor, de sus și pînă jos, să acționeze cu mai multă răspundere pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin, să desfășoare o muncă mai susținută pentru unirea eforturilor oamenilor muncii, să intensifice activitatea politico-educativă pentru formarea conștiinței lor socialiste. Sîntem convinși că sindicatele vor face totul pentru a-și îndeplini atribuțiile, pentru a se situa la înălțimea încrederii ce li s-a acordat, aducîndu-și o contribuție tot mai însemnată la înfăptuirea Programului și Directivelor. *(Vii aplauze).*

Un rol important în societatea noastră îl au femeile care reprezintă mai mult de jumătate din populația țării și sînt prezente în toate sectoarele de activitate. Așa cum am menționat și în alte împrejurări, pe lîngă multiplele răspunderi ce le au, femeile o au și pe aceea, deosebit de mare, de a asigura tinerețea permanentă a societății noastre. De asemenea, prin spiritul gospodăresc și răspunderea de care dau dovadă în toate muncile încredințate, femeile aduc o contribuție de cea mai mare însemnătate la înfăptuirea politicii partidului. Considerăm că femeile pot și trebuie să participe și mai intens la activitatea organizațiilor și organismelor economico-sociale și de stat. Aș dori să exprim și de la tribuna Congresului — odată cu înalta apreciere pe care partidul o dă rolului și contribuției femeilor la toate realizările obținute în făurirea noii orînduiri sociale — convingerea că și în viitor masele de femei, consiliile și comisiile femeilor își vor face datoria cu spirit de răspundere, își vor îndeplini cu

tot mai mult succes marile îndatoriri ce le revin în toate domeniile în societatea noastră socialistă. *(Aplauze puternice).*

Partidul dă o înaltă apreciere muncii tineretului, activității organizațiilor sale, preocupîndu-se permanent de asigurarea celor mai bune condiții de formare și educare a tinerei generații. Tot ceea ce înfăptuim, Programul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României spre comunism deschid în fața tinerei generații perspective minunate. Doresc ca, de la înalta tribună a Congresului al XI-lea, să adresez tineretului chemarea de a învăța, de a se pregăti pentru muncă și viață. Însușiți-vă, dragi tineri, cele mai înalte cuceriri ale științei din toate domeniile de activitate, așezați la baza cunoașterii concepția revoluționară despre lume — materialismul dialectic și istoric! Însușiți-vă spiritul comunist care a caracterizat și caracterizează întreaga activitate a partidului nostru, luptați întotdeauna hotărît împotriva vechiului, a ceea ce nu mai corespunde necesităților dezvoltării sociale, militați neabătut pentru promovarea spiritului revoluționar, a noului în toate sectoarele de activitate! Dovediți-vă, în tot ce faceți, luptători înflăcărați pentru comunism, pentru ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație! Militați neobosit pentru întărirea solidarității cu forțele progresiste de pretutindeni, pentru făurirea unei lumi a păcii și colaborării internaționale! *(Aplauze puternice).*

Sarcini importante revin celorlalte organizații obștești, uniunilor cooperatiste, uniunilor de creație, asociațiilor profesionale; fiecare trebuie să desfășoare o muncă susținută de organizare și educare a membrilor lor. Este necesar ca, pe lîngă preocupările economice, Uniunea Cooperativelor Agricole de Producție, Uniunea Cooperativelor Meșteșugărești și

Uniunea Cooperativelor de Consum să acorde mai multă atenție activității politico-educative, dezvoltării conștiinței socialiste a membrilor lor.

Într-o formă sau alta, în organizațiile de masă și obștești sînt cuprinse toate categoriile de oameni ai muncii. De aceea este necesar să acordăm mai multă atenție felului în care fiecare organizație de masă, cooperatistă, obștească își desfășoară activitatea, își înfăptuiește sarcinile ce-i revin din Programul general al partidului.

Un rol important are în societatea noastră Frontul Unității Socialiste. Lui îi revine menirea de a asigura colaborarea organizată, sub conducerea partidului, a tuturor organizațiilor de masă și obștești, de a uni eforturile acestora, activitatea lor economică, politico-educativă, de formare a conștiinței socialiste într-o direcție unică. Sub o formă sau alta, întregul popor trebuie să participe, în cadrul Frontului Unității Socialiste, la viața politică, la dezbaterea problemelor, la conducerea diferitelor sectoare de activitate. Frontul Unității Socialiste constituie cadrul organizatoric corespunzător pentru unirea tuturor forțelor națiunii noastre, pentru participarea organizată a tuturor cetățenilor la făurirea conștientă a propriului lor viitor — viitorul comunist. *(Aplauze puternice).*

Avem o linie generală politică justă ; avem un partid puternic ; avem puternice organizații de masă și obștești ; în cadrul Frontului Unității Socialiste sînt unite toate forțele națiunii noastre socialiste. Putem spune, deci, că, atît din punct de vedere politic, cît și organizatoric, dispunem de cadrul corespunzător desfășurării cu succes a muncii de înfăptuire a Programului și Directivelor. Decisivă este acum activitatea concretă, politică și organizatorică, de realizare în viață a hotărîrilor. Este necesar să asigurăm o conducere științifică în toate

domeniile de activitate, o bună organizare a muncii practice pentru înfăptuirea neabătută a liniei generale a partidului, a politicii interne și externe a statului nostru. Partidul nostru, comuniștii nu au alt țel mai înalt decît servirea devotată a intereselor poporului, ale patriei, construcția socialismului și comunismului. Comuniștii nu se deosebesc de ceilalți oameni ai muncii decît prin faptul că înțeleg mai bine problemele dezvoltării economico-sociale, se bazează pe cunoașterea științifică a legităților generale ale evoluției societății omenești. Pornind de la aceasta, ei își asumă răspunderea în fața poporului de a acționa pentru unirea tuturor forțelor, în vederea progresului economico-social al patriei. Animați permanent de spirit de răspundere, de sacrificiu, ei nu doresc — nu trebuie să dorească — nici un fel de alt privilegiu decît acela de a-și servi patria, de a servi poporul, socialismul și comunismul. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Aș dori să exprim convingerea că fiecare activist, fiecare comunist se va preocupa permanent de creșterea rolului politic conducător al partidului, va face totul pentru a merita titlul de onoare de comunist, va milita pentru întărirea unității partidului, își va pune întreaga capacitate și putere de muncă în slujba înfăptuirii cu succes a Programului pe care îl va adopta Congresul al XI-lea. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

V

ACTIVITATEA POLITICO-IDEOLOGICĂ PENTRU EDUCAREA OAMENILOR MUNCII ÎN SPIRITUL CONCEPȚIEI REVOLUȚIONARE DESPRE LUME ȘI VIAȚĂ A PARTIDULUI, PENTRU PROMOVAREA NORMELOR ȘI PRINCIPIILOR COMUNISTE DE ETICĂ ȘI ECHITATE

Stimați tovarăși,

În perioada care a trecut de la Congresul al X-lea, partidul a desfășurat o intensă activitate politico-ideologică. În acest domeniu, partidul a pus pe primul plan educarea oamenilor muncii, a întregului popor în spiritul concepției revoluționare, materialist-dialectice și istorice despre lume și viață, promovarea normelor și principiilor comuniste de etică și echitate. Un rol important a avut în această privință programul de activitate ideologică adoptat de Plenara Comitetului Central din noiembrie 1971. Se poate spune că rezultatele muncii politico-educative de formare a omului nou, constructor al socialismului, se evidențiază în mod elocvent în entuziasmul cu care întregul popor înfăptuiește politica internă și externă a partidului și statului.

Ca rezultat al ridicării generale a nivelului politico-ideologic al comuniștilor din România, a fost posibilă elaborarea Programului, care constituie Carta ideologică de bază a partidului. Numai astfel a fost posibilă abordarea în spirit revoluționar, științific a problemelor complexe ale dezvoltării noastre sociale și ale dezvoltării mondiale, ale vieții internaționale. Pe această bază va trebui să trecem la intensificarea muncii politico-educative, la desfășurarea unei largi activități de ridicare a conștiinței socialiste a oamenilor muncii, de formare a omului nou, cu o

morală superioară, cu o atitudine avansată față de muncă, față de interesele generale ale societății. Formarea omului nou, constructor al socialismului și comunismului, presupune așezarea la baza întregii activități educative a concepției revoluționare, materialist-dialectice și istorice, a marxism-leninismului, a tot ceea ce a creat mai avansat omenirea în domeniul cunoașterii.

Activitatea politico-educativă trebuie să pornească de la cunoașterea trecutului de luptă revoluționară a poporului nostru, să se bazeze pe tradițiile culturii lui progresiste, ale culturii progresiste și revoluționare mondiale. Nu trebuie uitat că felul de a trăi și gîndi al poporului a constituit și va constitui întotdeauna temelia dezvoltării culturii cu adevărat înaintate. Trebuie să adăugăm de aceea, la creația prezentului, creația trecutului, dînd prețuirea cuvenită marilor înfăptuiri ale înaintașilor noștri, moștenirii înaintate a mișcării noastre revoluționare.

Generalizînd experiența prezentului, trebuie să ne însușim, de asemenea, tot ceea ce este mai valoros și progresist pe plan internațional ! Să împletim experiența celorlalte popoare cu spiritul nostru revoluționar, cu concepția noastră despre lume, dînd naștere unei culturi noi, care să țină seama de specificul istoric, social și național al poporului nostru, de spiritul său de dreptate, de dorința sa de a-și făuri o viață nouă — societatea comunistă — de a ridica nivelul de civilizație al națiunii noastre, de hotărîrea sa de a contribui la transformarea progresistă a societății umane, la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră ! *(Aplauze îndelungate).*

Va trebui ca activitatea ideologică în domeniul economiei politice, filozofiei, sociologiei, istoriei să stea mai mult în atenția partidului nostru, desfășurîndu-se pe baza unei concepții unitare. Aceasta cere Comitetului Central, organismelor sale de speciali-

tate să asigure conducerea și îndrumarea nemijlocită a întregii activități ideologice, teoretice, a întregii munci politice și cultural-educative. Trebuie să lichidăm cu desăvîrșire mentalitatea anarhică, mic-burgheză, că problemele istoriei, ale diferitelor științe sociale sînt doar probleme de strictă specialitate. Acestea sînt probleme ale teoriei și ideologiei comuniste, și de ele nu se pot ocupa decît acei care își însușesc și aplică ideologia și concepția comunistă despre lume. *(Vii aplauze)*. Iată de ce mai mult ca în oricare alt domeniu, în activitatea ideologică și de educație politică este necesar să asigurăm o concepție clară, o îndrumare unitară și, în același timp, o susținută activitate practică, de zi cu zi. Numai așa vom reuși să împletim organic activitatea practică cu cea teoretică, asigurînd înarmarea partidului cu o concepție înaintată, dezvoltînd permanent spiritul revoluționar militant al comuniștilor în lupta împotriva a tot ceea ce nu mai corespunde noilor condiții istorice, sociale, în promovarea noului, în asigurarea mersului nostru ferm înainte pe calea comunismului. Numai ridicînd continuu nivelul ideologic, teoretic al comuniștilor vom face ca partidul nostru să rămînă veșnic un partid revoluționar, să asigure mersul ferm înainte al poporului, spre comunism! *(Aplauze puternice)*.

Este necesar să intensificăm munca politico-educativă în rîndul maselor largi populare, ale tinerei generații, de formare a omului nou — debarasat de mentalitatea retrogradă, de egoism și alte manifestări negative, rămășițe ale vechii orînduiri — să militām pentru formarea unui om animat de spiritul prieteniei și întrajutorării în muncă și viață. Întreaga activitate de educare și formare a conștiinței socialiste trebuie să ducă la crearea unui nou umanism, care pune pe primul plan omul și, totodată, îmbină interesele particulare cu cele ale întregii societăți, asigură

bunăstarea și fericirea fiecăruia, odată cu a întregului popor. Prin aceasta omul se va ridica pe o treaptă superioară de cunoaștere, va putea participa cu adevărat conștient la activitatea poporului de făurire a propriului său viitor liber. *(Aplauze puternice).*

Partidul nostru pornește în mod consecvent de la principiul că literatura și arta, ca părți componente ale conștiinței sociale, constituie o expresie a procesului dezvoltării generale a societății. În artă își găsesc pînă la urmă reflectarea, în forme specifice, desigur, raporturile de producție și sociale, modul de gîndire al oamenilor dintr-o anumită epocă, determinate la rîndul lor de stadiul evoluției societății. De-a lungul existenței sale, poporul român a creat o artă care exprimă pregnant modul său de viață și muncă, gîndirea și sensibilitatea sa, setea de libertate, voința de a-și făuri un trai mai bun, optimismul, încrederea în forțele proprii, în viitor. În noile condiții ale dezvoltării patriei noastre socialiste, arta și literatura sînt chemate să dea expresie activității tumultuoase desfășurate de poporul român în toate domeniile de activitate, să înfățișeze marile realizări, entuziasmul, optimismul și hotărîrea sa de a merge neabătut înainte. Fără îndoială că scriitorii, pictorii, compozitorii, toți slujitorii artei și literaturii nu-și vor precupeți munca și talentul pentru a crea noi opere valoroase, pătrunse de umanism revoluționar, de un robust optimism social, care să redea, în forme cît mai variate, preocupările și frămîntările, dorințele și aspirațiile poporului nostru, încrederea sa nestrămutată în ziua de mîine, în viitorul de libertate și independență al națiunii noastre, în viitorul comunist. *(Vii aplauze).*

Dorim ca și critica de artă să joace un rol mai activ, militant, în promovarea unei arte cu adevărat revoluționare, care să oglindească specificul istoric și tradițiile poporului nostru, uriașa operă

socială pe care o înfăptuiește în prezent, ținînd totodată seama de ceea ce este nou în cunoașterea umană pe plan universal, de năzuințele generale de viitor ale omenirii. Avem nevoie de o critică militantă, comunistă și nu de una de „mușamalizare" — ca să mă exprim într-un termen mai popular — de prezentare în culori trandafirii a aspectelor negative din artă, a unor activități artistice ce nu servesc, ci, dimpotrivă, dăunează. Avem o critică în general bună. Dar putem face și mai mult în acest domeniu. Avem oameni de artă valoroși. Nu aș dori decît să le reamintesc chemarea Congresului al IX-lea al partidului — de a pune toată capacitatea lor de creație, în forme cît mai variate, în serviciul poporului, al socialismului și comunismului, de a servi patria și poporul. Este loc pentru o literatură care să se afirme, într-adevăr, nu numai pe plan național, ci și pe plan internațional și care să depășească realizările înaintașilor. *(Aplauze puternice).*

Este necesar ca uniunile de creație să desfășoare o activitate politico-ideologică mai susținută în rîndul fiecărei categorii de creatori. Să nu uităm că și creatorii de azi au nevoie să fie educați, pentru a se putea ocupa de educarea altora. Aceasta este o necesitate pentru toate domeniile de activitate. *(Vii aplauze).*

Presa, radioul și televiziunea, toate mijloacele de informare în masă trebuie să desfășoare în viitor o activitate mai susținută pentru unirea eforturilor întregului popor în direcția înfăptuirii Programului și Directivelor. Este necesar să se imprime acestor mijloace de informare mai multă fermitate, un spirit mai combativ, militant, de intransigență față de lipsuri, de promovare a noului în toate domeniile de activitate. Ele trebuie să asigure informarea largă a oamenilor muncii privind activitatea internă și internațională a partidului și statului nostru, cu-

noașterea de către toți cetățenii a politicii de pace și colaborare promovate de partid. Trebuie să se pună, de asemenea, un mai mare accent pe programele cultural-educative cu conținut militant, revoluționar, care să promoveze principiile ideologice ale partidului nostru, etica și echitatea socialistă, să combată mentalitățile înapoiate. Este necesară dezvoltarea și în acest domeniu a muncii colective, realizarea unei îndrumări unitare a întregii activități de către organele de partid, care poartă răspunderea nemijlocită pentru buna desfășurare a activității radioului, televiziunii, presei, a întregii activități de educare socialistă.

La baza întregii activități teoretice, politice, cultural-educative vor trebui să stea Programul Partidului Comunist Român, documentele partidului nostru, care au un caracter marxist-leninist creator, exprimînd concepția revoluționară a materialismului dialectic și istoric, legitățile generale, universal valabile aplicate la condițiile istorice, sociale, naționale concrete din țara noastră. În felul acesta se va asigura unirea eforturilor întregului popor în înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

VI
PROGRAMUL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN — CARTA FUNDAMENTALĂ IDEOLOGICĂ, TEORETICĂ ȘI POLITICĂ A PARTIDULUI, PROGRAMUL FĂURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI AL ÎNAINTĂRII PATRIEI NOASTRE SPRE COMUNISM

Stimați tovarăși,

Congresul al XI-lea va rămîne în istoria milenară a patriei noastre în primul rînd prin faptul că el va adopta Programul Partidului Comunist Român — Carta fundamentală ideologică, teoretică și politică a partidului, care deschide perspectiva unei epoci noi în dezvoltarea economico-socială a României, trasează linia strategică generală și orientările tactice pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea țării spre comunism.

La elaborarea Programului au luat parte activă cadrele de bază ale partidului și statului din toate domeniile vieții economico-sociale. El a fost amplu dezbătut în adunările de partid, în conferințele organizațiilor orășenești, municipale, județene, de către masele largi ale oamenilor muncii de pretutindeni. Adeziunea entuziastă a comuniștilor, a tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, la Program a generat un puternic avînt politic în rîndurile întregii noastre națiuni socialiste, a stimulat și mai mult energiile creatoare ale poporului, a întărit încrederea sa în partidul nostru, hotărîrea de a munci cu elan sporit pentru înfăptuirea Programului, a politicii interne și externe a partidului și statului. *(Aplauze puternice).*

Prezentînd Programul delegaților prezenți la Congres, care au mandatul tuturor comuniștilor de a-l

adopta în unanimitate, putem afirma că el exprimă voința și înțelepciunea colectivă a partidului, a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii din patria noastră, fără deosebire de naționalitate. Putem afirma, totodată, că, exprimînd voința și năzuințele întregii noastre națiuni, Programul partidului poate fi denumit pe drept cuvînt *Programul poporului român de ridicare a patriei pe culmile luminoase ale civilizației comuniste. (Aplauze puternice, îndelungate).*

Elaborarea Programului în această etapă a dezvoltării socialiste a țării este determinată de necesitatea așezării, la baza întregii activități a partidului, a unei concepții teoretice și politice unitare, care să lumineze activitatea practică a partidului, a întregului popor în toate sectoarele economico-sociale. Programul este cu atît mai necesar în actualele împrejurări cînd, în procesul edificării noii orînduiri sociale și al transformărilor revoluționare pe plan internațional, apar probleme tot mai complexe care cer răspuns clar, acționarea conștientă pentru soluționarea lor în spiritul concepției revoluționare a materialismului dialectic și istoric. În actuala etapă a dezvoltării sociale, cînd în mod firesc apar diferite interpretări ale evenimentelor, diferite moduri de a concepe dezvoltarea în perspectivă, determinate de condițiile istorice, sociale și naționale specifice, precum și de revoluția tehnico-științifică contemporană, Programul Partidului Comunist Român dă o perspectivă revoluționară clară luptei pentru edificarea noii orînduiri sociale, pentru dezvoltarea societății omenești. Acesta oferă o orientare limpede pentru fiecare comunist, pentru fiecare cetățean al patriei noastre, întărește încrederea întregului popor în cauza socialismului, în victoria luptei pentru colaborare internațională și pentru pace. *(Aplauze îndelungate).*

Programul a putut fi elaborat acum datorită, în primul rînd, victoriilor mărețe obținute de poporul nostru în făurirea noii orînduiri sociale, dezvoltării puternice a forțelor de producție, transformărilor produse în relațiile de producție și sociale, în întreaga structură a societății românești. Totodată, elaborarea sa a fost posibilă și datorită dezvoltării puternice a partidului, ridicării nivelului său politico-ideologic, maturizării teoretice și politice a întregului partid.

Așa cum se menționează și în Program, partidul nostru a mai avut și în trecut diferite teze programatice. De asemenea, se poate spune că fiecare plan cincinal a constituit un program de scurtă durată al partidului. Este pentru prima oară însă cînd partidul își elaborează un program de perspectivă într-o concepție unitară, pornind de la teoria materialismului dialectic și istoric, de la generalizarea experienței altor țări și a experienței proprii, aplicînd creator adevărurile generale, universal valabile, la condițiile istorice, sociale și naționale concrete ale României.

Programul fundamentează științific principiile de bază ale societății socialiste multilateral dezvoltate, ca fază superioară a socialismului, în procesul trecerii treptate spre comunism. *(Vii aplauze).* În această fază se asigură dezvoltarea multilaterală, armonioasă și unitară a forțelor de producție, a tuturor domeniilor vieții economico-sociale, se realizează o concordanță tot mai deplină între forțele și relațiile de producție și sociale. În societatea socialistă multilateral dezvoltată sînt create condițiile materiale și spirituale pentru înfăptuirea deplină a principiilor socialiste de proprietate și repartiție. Munca devine tot mai mult o necesitate și o datorie de onoare. Pe această bază se asigură satisfacerea tot mai deplină a cerințelor materiale și spirituale — de-

terminate în mod științific — ale întregului popor. În această fază se vor afirma cu putere principiile eticii și echității socialiste, se va realiza întrepătrunderea în practică a acestora cu principiile comunismului.

Trecerea de la societatea socialistă multilateral dezvoltată spre comunism se va realiza în cadrul unui proces dialectic unitar, prin acțiunea conștientă a maselor populare pentru înlăturarea vechiului, a ceea ce nu mai corespunde noilor forțe de producție, prin aplicarea cuceririlor științei și tehnicii înaintate, prin perfecționarea noilor relații sociale, prin transformarea revoluționară a societății. Rolul partidului comunist, ca forță politică conducătoare, este acela de a conduce în mod conștient acest proces complex, de a acționa în strînsă concordanță cu legitățile obiective ale dezvoltării sociale, pentru a nu permite apariția sau adîncirea unor contradicții, pentru a promova spiritul revoluționar, noul, asigurînd triumful societății comuniste, îndeplinindu-și astfel rolul său în societate. *(Vii aplauze).*

La elaborarea primului Program al partidului a fost necesar să pornim de la retrospectiva istoriei poporului nostru, a luptelor sale pentru progres social, împotriva asupririi naționale și sociale, împotriva dominației străine, pentru apărarea ființei naționale, a libertății, pentru o viață mai bună. Pe drept cuvînt se subliniază în Program că istoria poporului nostru confirmă pe deplin justețea tezelor teoretice ale lui Marx și Engels, potrivit cărora istoria societății omenești este istoria dezvoltării forțelor și relațiilor de producție, istoria luptelor de clasă.

Programul sintetizează luptele eroice desfășurate de-a lungul secolelor de forțele sociale cele mai înaintate, de masele populare pentru dezvoltarea poporului nostru pe calea progresului, pentru cu-

cerirea independenței și formarea statului național unitar. Apariția în viața socială și politică a proletariatului — clasa cea mai revoluționară, mai avansată a societății — a deschis calea unor noi transformări revoluționare, a dat un nou imbold luptelor de clasă, sociale și naționale, pentru lichidarea exploatării omului de către om și făurirea noii orînduiri sociale. Istoria poporului nostru, a proletariatului și a mișcării revoluționare — înfățișată în Program — demonstrează cu putere că partidul clasei muncitoare, creat în 1893, apoi Partidul Comunist Român, creat în 1921, au continuat pe o treaptă superioară tradițiile revoluționare ale maselor populare, ale forțelor progresiste, revoluționare, ale poporului român. Continuînd aceste luminoase tradiții, Partidul Comunist Român s-a identificat întru totul cu năzuințele întregii națiuni, fiind primul partid politic din România care și-a făcut un titlu de onoare din lupta pentru dezvoltarea economico-socială a țării, pentru întărirea independenței și suveranității naționale, pentru o viață mai bună și îmbelșugată a întregului popor. *(Aplauze puternice).* Prin întreaga sa activitate, partidul nostru a demonstrat și demonstrează că nu are alt țel decît slujirea intereselor poporului, făurirea socialismului și comunismului în patria noastră, garantarea independenței și suveranității țării, victoria ideilor socialismului în țara noastră și în lume, dezvoltarea colaborării internaționale și instaurarea păcii pe planeta noastră. *(Aplauze îndelungate).*

Am considerat necesară prezentarea succintă în Program a activității desfășurate de partid încă de la crearea sa, diferitele etape mai importante ale istoriei sale, pentru a sublinia faptul că în cele mai grele împrejurări, în anii terorii burghezo-moșierești, partidul nostru a ținut întotdeauna sus steagul luptei revoluționare, a apărat cu abnegație interesele

maselor populare, ale întregului popor. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

În condițiile grele ale războiului, partidul a ridicat steagul luptei împotriva dictaturii militaro-fasciste și a dominației hitleriste, a organizat lupta împotriva războiului antisovietic în care a fost aruncată România împotriva voinței poporului român, a unit masele populare, toate forțele antifasciste și naționale pentru răsturnarea dictaturii fasciste, ieșirea țării din războiul dus alături de Germania hitleristă și alăturarea ei Uniunii Sovietice, celorlalte țări și forțe ale coaliției antihitleriste. În aceste împrejurări grele, partidul nostru s-a dovedit la înălțimea misiunii sale istorice, folosind în mod just condițiile interne favorabile, precum și situația internațională determinată, în primul rînd, de succesele strălucite obținute de armatele sovietice în lupta împotriva fascismului, precum și de victoriile celorlalte forțe ale coaliției antihitleriste. Răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și a dominației Germaniei hitleriste a marcat o cotitură istorică în viața poporului nostru, a deschis calea pentru eliberarea deplină a țării, pentru trecerea la înfăptuirea transformărilor democratice, revoluționare, pentru întărirea independenței și suveranității țării.

Programul sintetizează experiența luptelor pentru transformarea revoluționară a societății, a muncii eroice de industrializare a țării, de transformare socialistă și dezvoltare a agriculturii, de înflorire a științei, învățămîntului, culturii, de ridicare a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

În perioada de după eliberare, poporul nostru a străbătut mai multe etape istorice. Marile realizări obținute demonstrează justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, faptul că el a pornit de la realitățile concrete istorice, sociale și naționale ale țării noastre, găsind căile cele mai potrivite

pentru înaintarea victorioasă pe calea făuririi orînduirii sociale noi. Toată această istorie glorioasă constituie un bogat tezaur de învățăminte cu caracter științific, revoluționar, dă un puternic fundament ideologic, teoretic Programului, întregii activități a partidului nostru, constituind, totodată, o contribuție la patrimoniul universal al teoriei și practicii revoluționare. *(Aplauze puternice).*

Bazat pe principiile materialismului dialectic și istoric și pe experiența practică proprie, Programul dezvoltă concepția partidului nostru asupra problemelor fundamentale ale transformării revoluționare a societății noastre și dezvoltării lumii contemporane. Pe baza analizei fenomenelor vieții internaționale, Programul prezintă, într-o concepție unitară, schimbările pe plan mondial, tendințele dezvoltării lumii contemporane, demonstrînd că viața, acțiunea legilor obiective deschid perspectiva măreață a trecerii a noi și noi popoare pe calea spre socialism. Programul arată că dispariția vechii orînduiri sociale este inevitabilă, că viitorul aparține orînduirii sociale în care vor dispărea clasele exploatatoare, asuprirea omului de către om, asuprirea unui popor de către altul, asuprirea imperialistă și colonialistă. Viitorul aparține societății în care fiecare națiune va fi stăpînă pe destinele sale, în care popoarele vor conlucra în mod pașnic în scopul progresului economico-social al fiecăruia, al dezvoltării civilizației universale. *(Vii aplauze).*

Se poate spune că este pentru prima dată cînd partidul nostru dispune de un document care sintetizează viața și lupta de două milenii a poporului român, activitatea maselor populare, a forțelor progresiste, a mișcării revoluționare, istoria însăși a partidului. Iată de ce, pe drept cuvînt, Programul este considerat Carta teoretică, ideologică și politică a partidului, documentul de bază care dă răspuns

celor mai complexe probleme ale muncii și luptei poporului și partidului nostru, ale perspectivelor dezvoltării viitoare a țării. Iată de ce, pe drept cuvînt, se poate spune că Programul constituie expresia marxismului creator în România. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Fără îndoială, Programul are un rol de o importanță deosebită în ridicarea nivelului politic și ideologic al întregului popor. El va exercita o puternică influență în creșterea combativității revoluționare a partidului, în îndeplinirea rolului său de forță politică conducătoare a societății, în creșterea forței și unității sale — garanția mersului tot mai hotărît înainte al României spre comunism. *(Vii aplauze).* Programul va exercita o influență puternică asupra tuturor oamenilor muncii, asupra întregului popor, înarmîndu-l cu o concepție înaintată despre lume și viață, va contribui la accelerarea procesului de formare a omului nou, constructor al socialismului, va înarma întreaga națiune în înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a partidului. *(Aplauze puternice).*

În actualele condiții mondiale, de ascuțire a contradicțiilor de clasă, de intensificare a luptelor sociale și naționale, de afirmare tot mai puternică a voinței popoarelor de a fi stăpîne pe destinele proprii, de a se dezvolta libere și independente, Programul partidului nostru capătă și o puternică semnificație internațională. El va impulsiona și mai mult activitatea Partidului Comunist Român de dezvoltare a solidarității și colaborării cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu toate forțele democratice și antiimperialiste, cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Programul va lumina calea politicii externe a partidului și statului nostru, sporind contribuția lor la făurirea noii ordini economice și po-

litice internaționale, a unei lumi mai drepte și mai bune, a unei lumi a colaborării și păcii. *(Aplauze puternice).*

Fără îndoială că toți participanții la Congres, îndeplinind mandatul încredințat de comuniști, de conferințele județene de partid, vor adopta în unanimitate Programul partidului, devenind părtași nemijlociți la acest eveniment epocal în istoria partidului și patriei noastre. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Stimați tovarăși,

În concordanță cu Programul partidului, Directivele dezvoltării economico-sociale a României trasează și prognozele progresului economico-social pînă în anul 1990, iar în unele domenii pînă în anul 2000. Se poate spune că, de fapt, prognozele, Directivele în general, constituie o parte integrantă a Programului, asigurînd realizarea în viață a prevederilor lui. Acționînd cu hotărîre în direcția dezvoltării forțelor de producție, a industriei și agriculturii, pe baza cuceririlor științei și tehnicii contemporane, prognozele stabilesc realizarea în 1990 a unui venit național pe cap de locuitor de 2 500—3 000 dolari. Se are în vedere ca în toată această perioadă să se realizeze o repartiție justă a venitului național între fondul de consum și fondul de dezvoltare, consacrîndu-se circa 68 la sută pentru fondul de consum și 30—32 la sută pentru fondul de dezvoltare.

Ca urmare a dezvoltării impetuoase a forțelor de producție, a progresului economiei naționale, se va ridica necontenit nivelul de trai material și spiritual al oamenilor muncii ; în linii generale vor fi create condițiile pentru satisfacerea în bune condiții a necesităților științific determinate ale tuturor celor ce muncesc. Pe baza realizării în această perioadă a circa două milioane și jumătate de apartamente și

aproape 700—800 mii locuințe construite de populație, se poate aprecia că se va rezolva în linii generale problema locuințelor, asigurîndu-se condiții de locuit tot mai bune pentru toți cetățenii patriei.

În anul 1990 România se va afla pe o treaptă superioară a dezvoltării sale; în linii generale va fi înfăptuită societatea socialistă multilateral dezvoltată, creîndu-se o bază trainică pentru trecerea la făurirea treptată a societății comuniste în patria noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Raportul prezentat Congresului, Programul și Directivele sintetizează activitatea multilaterală desfășurată de partidul și poporul nostru, generalizează experiența în construcția socialistă a Partidului Comunist Român, a altor partide comuniste și țări socialiste, experiența dezvoltării sociale și a cunoașterii umane în general. Ele înarmează partidul cu o concepție teoretică, ideologică și politică unitară, bazată pe materialismul dialectic și istoric, pe atotbiruitoarea învățătură marxist-leninistă.

Aceste documente dau o perspectivă măreață dezvoltării societății românești, trasează direcțiile principale ale activității practice a partidului, statului, întregului nostru popor. Delegații prezenți la Congres au mandatul comuniștilor, al tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, al întregului popor de a chibzui într-un spirit de mare răspundere față de viitorul patriei noastre socialiste, de a analiza temeinic activitatea de pînă acum a partidului și de a hotărî asupra sarcinilor de viitor în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a Programului și Directivelor privind dezvoltarea economico-socială a României.

Unanimitatea care a caracterizat adunările organizațiilor de partid, conferințele orășenești, muni-

cipale și județene, adeziunea întregului popor la aceste documente se vor reflecta, fără îndoială, și în desfășurarea lucrărilor Congresului, în unanimitatea cu care el va adopta Programul și Directivele. *(Aplauze puternice)*. Să ne situăm, în aceste momente istorice, la înălțimea încrederii pe care ne-au acordat-o partidul și poporul! Să acționăm în așa fel încît hotărîrile pe care le vom adopta să inaugureze o nouă epocă în istoria României, să asigure edificarea fermă a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea spre noi culmi de progres și civilizație, spre comunism. *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

Lucrările Congresului trebuie să constituie o puternică manifestare a unității politice, ideologice și organizatorice a partidului, a voinței sale și a întregului popor de a acționa în cea mai strînsă unitate, aceasta fiind garanția înfăptuirii cu succes a documentelor istorice pe care le vom adopta în aceste zile. *(Aplauze îndelungate)*.

Hotărîrile Congresului nostru urmează să dea expresie voinței întregului partid și popor de a dezvolta solidaritatea cu țările socialiste, cu forțele revoluționare, antiimperialiste de pretutindeni, cu toate popoarele, în lupta pentru înfăptuirea unei lumi mai drepte, pentru progres social și pace internațională. *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

Trăiască cel de-al XI-lea Congres al partidului — piatră de hotar a unei noi epoci în istoria glorioasă a României, în drumul spre comunism, spre visul de aur al omenirii! *(Aplauze puternice, urale)*.

Trăiască Partidul Comunist Român, forța politică conducătoare a societății noastre socialiste care va conduce poporul nostru pe calea comunismului! *(Aplauze puternice, urale; se scandează „P.C.R.")*.

Trăiască poporul nostru, constructor eroic și victorios al socialismului, trăiască Republica Socialistă România! *(Aplauze puternice, urale).*

Trăiască solidaritatea și colaborarea între partidele comuniste și muncitorești, între toate țările socialiste, între toate forțele revoluționare, progresiste, democratice și antiimperialiste! *(Aplauze puternice, urale).*

Să triumfe atotbiruitoarea învățătură revoluționară marxist-leninistă! *(Aplauze puternice, urale).*

Să triumfe în lume noua ordine economică și politică internațională, pacea și colaborarea între toate popoarele! *(Aplauze puternice, prelungite; urale; se scandează „Ceaușescu—P.C.R.“).*

CUPRINS

Apărut — noiembrie 1974

Tiparul executat la Combinatul poligrafic
„Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

Lei 2,50

Editura politică